

25. VÝROČÍ OBNOVENÍ SAMOSTATNÉ ČINNOSTI | UDÁLOSTI V PIONÝRU 1990–2000 (8)

PIONÝŘI FOTIT UMÍ! | REPORTÁŽ (10)

NA LEDOVKU S GPSKOU POTŘETÍ | GEOPOZVÁNKA (16)

PĚTADVACET LET VLASTNÍ CESTOU

aneb jsou na místě novoroční předsevzetí?

V předchozích vydáních Mozaiky jste se mnohokrát setkali se zmínkami o 25. výročí obnovy samostatného Pionýra – a v tomto čísle jich bude ještě více. Začíná totiž rok, kdy výročí skutečně oslavíme – a navíc právě v lednu se před pětadvaceti lety konala konference, na které bylo o pokračování rozhodnuto. O ní se dočtete dále, stejně tak na dalších stránkách najdete připomenutí naší novodobé historie. V úvodu tohoto „výročního“ vydání se ptáme předsedy Pionýra, jak nahlíží na minulost, či přesněji současnost i budoucnost Pionýra? Kde je podle něj hranice mezi uctíváním ohlédnutím a aktuální inspirací?

Co to značí, čtvrtstoletí samostatnosti Pionýra?

Je to potvrzení správnosti rozhodnutí učiněného v lednu 1990 v Brně. To je neoddiskutovatelné. Třeba další následná samostatná cesta byla plná jen obtížně představitelných problémů. A provázely ji i chyby. Ale šlo už o naše vlastní chyby! Což je cennější, než se může zdát. (Zvláště tehdy, když se pro nás stanou zkušeností, poučením.)

INSPIRACE I PRO DNEŠEK

„Svět hledá lidi, kteří dovedou něco udělat, ne lidi, kteří umějí vysvětlovat, proč něco neudělali.“

Slova převzatá od Helen Rowlandové byla ta-jenkou křížovky, která byla připravena na 20. ledna 1990 pro delegáty Mimořádné celostátní konference pionýrských pracovníků. Křížovka byla součástí zvláštního čísla Aktualit – zpravodaje Městské rady Pionýra v Brně. Ale delegáti si ji většinou vyluštili až doma.

Proč až postupně, nikdo je nepředvídal?

Delegáti konference byli povzneseni nad řadou všedních záležitostí. V naprosté většině jsme byli plni euforie a nadšení ze změn ve společnosti. Mysleli jsme si, že opravdu bude platit: Nejsme jako oni! Opájeli se myšlenkou, že bude lépe. Tím drasticky nehaním dnešní obecné poměry. Ale realita, do níž samostatný Pionýr vstoupil, se brzy měla projevit jako nevlídná. Nejen dobrovolné práci, kterou jsme dělali, ale i Pionýru. Během dvou let jsme čelili tak tvrdé kampani směřující k naší likvidaci, o níž jsme v lednu 1990 vůbec neměli potuchy, že by mohla přijít.

Proto jsem hluboce přesvědčen, že přežití Pionýra je obdivuhodným kouskem a zaslouží velké oslavy. Ale ani tak nesmíme být úplně spokojeni, vždy je co zlepšovat.

Historie je v tomhle čísle Mozaiky dost...

Vím, není nutné zde přispívat dalšími zkazkami starého zbrojnoše. Ale připomenout, že během krátké doby od faktického rozhodnutí o samostatnosti jsme museli řešit úplně jiné problémy, než jsme v lednu 1990 vnímali jako významné, je důležité. Občas se i dnes přijímají závěry, aniž by je jejich autoři domýšleli do oněch věcných, až surově praktických konců.

Být chladně a rozumně uvažující, ba až nezaujatí výchovnými problémy (které jsou jistě ve výchovném spolku hlavní!), protože život samostatného spolku provází až přemíra jiných povinností – to jsme se museli naučit. A školné bylo často bolestné a drahé. To si musíme připomínat. I proto, abychom mohli ocenit, že jsme to zvládli.

Takže úspěch?!

Nesporně. Ne ve světle dění v Brně, ale s ohledem na všechno, co přišlo poté. Na vzpomínané konferenci byla odpověď na otázku: pokračovat, ale se změnami – nebo to zabalit, jasná. Jít od toho nechtěl skoro nikdo. Obtíže svébytnosti se projevovaly až následně a postupně.

Co takhle nějaké novoroční předsevzetí?

Sama instituce novoročních předsevzetí nemá dost dobrou pověst – říká se, že většinou nedojdou naplnění. Přesto si myslím, že si jich při pečlivém promyšlení pár můžeme dát. Měl bych tři zcela konkrétní tipy. A jsou to záležitosti úplně praktické.

První: Pojdme to čtvrtstoletí samostatnosti opravdu řádně a celý rok oslavit. A připomínat si celou tu dlouhou cestu – a ovšem se všemi prohami i výhami.

Máš na mysli udělat jeden takový dloouhý mejdan?

No, a proč ne?! Měli bychom snad být zakaboněnými oslavenci? Proto, že naši práci provázají i nedostatky, není důvod neradovat se společně z úspěchů. Naopak to může svědčit o zdravé sebedůvěře, protože přiznat si chyby, k tomu je potřeba odvahy.

A hlavně, proč se nepochválit? Jenom proto, že někdo stále hledá „blbou náladu“ a šíří o ní pověsti? Protože je tak pohodlné zanádat si a svět nedařící se věci třeba právě na „blbou náladu“. Právě sem se i po pětadvaceti letech hodí výrok, kterým delegáty jednání v lednu '90 oslovili brněnští pionýři: „Svět hledá lidi, kteří dovedou něco udělat, ne lidi, kteří umějí vysvětlovat, proč něco neudělali.“

Druhé předsevzetí?

Budme činorodí: Přijmeme společně úkoly letošního roku za své – neboť společně je zvládneme. Do každého oddílu přivedme pár nových členů. Sejdeme se na letošním RESETu v červnu v Praze. Přispějme každý a z každé pionýrské skupiny k přípravě Konference o činnosti Pionýra. Poděkujeme těm, kteří nás na naší samostatné cestě provázejí – zejména rodičům a přátelům.

A to třetí?

Radostná očekávání nejsou bezdůvodná, ale ani se nenaplní sama od sebe, ostatně naivní optimismus skrývá past, do kterých se můžeme zamotat právě tak snadno jako do oné blbě nálady. Proto:

Budme ještě více pionýry! Neobávejme se toho. Více hledejme a nacházejme, přijímejme výzvy... Je to hodně práce, ale také radosti.

ptal se Jakub

Krátký výčet, co se vloni podařilo na jedné jediné KOP:

- Poprvé jsme zvýšili oproti loňskému roku členskou základnu.
- Zvýšil se počet oddílů, které pracují pravidelně.
- Zvýšil se počet oddílů pracujících podle programů Mládtek, Zvířátek, Putování se psem a Tajemství staré truhly.
- Narostl počet letních táborů a tím i počet jejich účastníků.
- Uspořádali jsme krajská kola v Dětské portě – Folkový guláš a Všetulský dostavník, krajské kolo v literárních pracích a v rukodělkách.
- Úspěšně jsme dokončili projekt K2 – interní audit a vyvodili z toho úkoly pro KOP.
- Máme za sebou výměnný pobyt u finských pionýrů, nejen, že jsme utužili kontakty, ale nadchli je prezentací nových výchovných programů, které chtějí přeložit do finštiny.
- Stabilizovali se lidé na pozicích vedoucích a hospodářů PS.
- Již jen tři PS účtují v tzv. jednoduchém účetnictví.
- Pět PS se účastní projektu zapojení dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

25
let vlastní cestou...

Tak je to tady, začal rok, kdy společně oslavíme 25 let od obnovení samostatné činnosti Pionýra. A je to výročí, které si oslavu opravdu zaslouží, protože žádný z českých (či spíše československých) předchůdců dnešního Pionýra si tak dlouhé období nepřerušené činnosti neužil.

Toto výročí bylo těžko k přehlédnutí už v předchozích Mozaikách, tentokrát to ale platí dvojnásob – od atypické obálky, přes neobvyklou druhou stranu, až po připomenutí událostí prvního desetiletí samostatné činnosti (které bude příště pokračovat) či obsáhlé povídání o mimořádné konferenci, která v roce 1990 o pokračování rozhodla. Ale nejen výročím živa je Mozaika, a tak i na dalších stránkách si snad přijdete na své.

Jakub

CENA ČRDM PŘÍSTAV PRO PIONÝRA

Česká rada Děti a mládeže i v roce 2014 – symbolicky 5. 12., tedy na mezinárodní den dobrovolníků – udělovala ceny Přístav určené pro zástupce veřejné správy a samosprávy a podnikatele za podporu mimoškolní práce s dětmi a mládeží. Letos byl mezi oceněnými i Miroslav Maršálek, který je nejen zastupitelem v Jincích, ale také aktivním dobrovolníkem v Pionýrské skupině Jince. Gratulujeme!

CHYSTÁTE SE NA LEDOVOU PRAHU? TAK SI ROVNOU ZASOUTĚŽTE!

Součástí Ledové Prahy bude letos velká soutěž o zajímavé ceny – pro nejúspěšnější jsou připraveny hry od firmy Albi. Stačí (nejpozději do 8. 2.) odpovědět na 10 jednoduchých soutěžních otázek z rozdílných tematických okruhů. Své odpovědi můžete zadávat na www.pionyr.cz, kde naleznete také pravidla soutěže.

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

30. 1.–1. 2. 2015	Ledová Praha	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
30. 1.–1. 2.	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta	Praha	96. PS Veselí Medvědi
30. 1.–1. 2.	Pionýrský Sedmikvítek – Melodie	Praha	96. PS Veselí Medvědi
31. 1. 2015	Koncert Děti dětem	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
28. 3. 2015	O putovní pohár Zlaté růže	České Budějovice	Jihočeská KOP
10.–12. 4. 2015	Kamínka	Plzeň	Pionýr
17. 4.–17. 5. 2015	Pionýrská „25“	Celá ČR	Pionýr
18. 4. 2015	Český pohár v ringu	Dolní Slivno	1. PTS Táborník
5.–7. 6. 2015	40. ročník branné hry Cesta odhodlán	Kokořínsko	PS Střelka Kostelec nad Labem
12.–14. 6. 2015	RESET – Republikové setkání Pionýra	Praha	Pionýr
13.–15. 11. 2015	Konference o činnosti Pionýra		Pionýr

MOZAIKA PIONÝRA – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. | Uzávěrka tohoto čísla: 15. 12. 2014. | Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o spolku Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. | Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů .doc nebo .rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk (300 ppi – pro použití v tisku ve velikosti 1:1). | Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek. Grafická úprava: Matěj Feszanicz – www.feszani.cz | Tisk: BOFTISK Nymburk. | Distribuce: Postservis. | V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. | Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

foto na titulní straně: archiv Pionýra

Výročí obnovení samostatné činnosti	1
Pětadvacet let vlastní cestou rozhovor	2
Být zapojený se opravdu vyplatí E-moška	4
Akce! obsah činnosti	6
Ochrana dětí horká kaše	7
25. výročí obnovení samostatné činnosti události v Pionýru 1990 – 2000	8
Pionýři fotit umí! reportáž	10
PS Údolí Slunce, Hamry nad Sázavou seznámte se	12
Netradiční sněhuláci námět na rukodělnou činnost	13
Výchovné programy ve vzdělávání dobrovolníků vzdělávání	14
Iniciativní Irma o dětech trochu jiných	15
Na Ledovku s GPSkou potřeťi geopozvánka	16
Seznamte se, kemp Džbán RESET	17
Sami o sobě zprávy ze sdružení	18
Leden 1990 Pionýr 1990	20
Nesmiřitelní nepřátelé? železná koule u nohy	23
Pravý registr neví, co dělá levý aktualita	24
Zprávy z orgánů Pionýra informace	24
Reklama, dar, daně? Jak na ně? fundraising	24
Můžete nám nějak pomoci? aktualita	25
Jihočeská krajská organizace Pionýra výkop z naší KOP	25
Bongo a Bobík právní posilovna	26
Kaleidoskop výročí a zajímavosti	27
Pionýři fotit umí II tematická fotostránka	28

BÝT ZAPOJENÝ SE OPRAVDU VYPLATÍ

S novým rokem přichází nabídka materiálu pro výchovné programy. V E-mošce přibyla nová kategorie „Pro výchovné programy“, kde si stačí vybrat. Ptáte se, proč je jedna položka uvedena v E-mošce na dvou místech s rozdílnými hodnotami? Je to proto, že ty oddíly, které jsou zapojené do práce s výchovnými programy a do jejich dalšího rozvoje, si za svoji práci zaslouží něco navíc. Popřemýšlejte o tom, zda se vám nevyplatí také zapojit.

JAK SE PŘIDAT?

Je to úplně jednoduché. Stačí si vybrat výchovné programy, s kterými chcete pracovat, rozmyslet si úroveň zapojení a pak už jen napsat na e-mail noveprogramy@pionyr.cz. Pokud si nejste zcela jisti, jaký výchovný program (nebo programy) zvolit, neváhejte a ozvěte se na e-mail anna.novakova@pionyr.cz.

Vybírat si můžete z výchovných programů:

- Mládátka a Zvířátka (nejmladší děti – předškoláci a 1.–2. třída)
- Putování se psem (mladší školní věk – 3.–5. třída)
- Tajemství staré truhly (starší školní věk – 6.–8. třída)
- Osmá planeta (věková kategorie 15+)

ÚROVNĚ VYZKOUŠENÍ NOVÝCH VÝCHOVNÝCH PROGRAMŮ

Zapojení do užívání nových programů má čtyři úrovně, které jsou odlišeny rozsahem poskytnutého vybavení a mírou vzájemné komunikace.

TROCHU TO ZKOUKNEM

Volné stažení materiálu z webových stránek v sekci Inspiruj se – se nabízí přirozeně, protože programy jsou volně dostupné, k širokému využití.

PŘICHÁZÍME TOMU NA CHUŤ

Zaslání metodiky pro vedoucí (v knižní podobě) a domluva na základní zpětné vazbě: 1x shrnutí dojmů, zkušeností, pocitů z práce s náměty (formou 1–2 stran vyprávění).

ZAČÍNÁME V TOM LÍTAT

Možné vybavení oddílu kompletem: metodika + plakát + samolepky a pracovní listy (dle počtu dětí). Zde s konkrétnější zpětnou vazbou: 4x ročně (čtvrtletně) shrnutí dojmů, zkušeností, pocitů z práce s náměty + fotodokumentace; 1x návrh nového metodického listu z oddílových zkušeností.

JEDEM V TOM NAPLNO

Zaslání výše popsaného kompletu + doplňkového vybavení pro činnost s dětmi, což s sebou nese („pravidelnou“) spolupráci:

4x ročně (čtvrtletně) shrnutí dojmů, zkušeností, pocitů z práce s náměty + fotodokumentace;
1x návrh nového metodického listu z oddílových zkušeností;
1x příklad dobré praxe.

CO PĚKNÉHO JE V NABÍDCE?

Materiál, který je v nabídce, si mohou objednat všichni. Za výhodnějších podmínek však jenom ti, kteří mají sepsanou dohodu o spolupráci a poskytují předem dojednanou zpětnou vazbu.

1. TRIČKA PRO NEJMLADŠÍ

Trička pro kategorii nejmladších dětí mají na sobě vždy dominantní jedno mládátko se sloganem, který přibližuje okruh jeho zájmů. U dětí tak můžete zvýznout například jejich umělecké nebo sportovní nadání. Trička ve velikosti 134 jsou k dispozici v pěti provedeních – Sovík (tmavě modré), Medvídě (zelené), koťátko (červené), mraveneček (žluté) a ptáče (tyrkysové). Motiv vychází z programu Mládátka a Zvířátka.

2. TRIČKA PRO MLADŠÍ

Trička pro kategorii mladších dětí mají jednotný motiv Putování se psem. Trička ve velikosti 140 jsou k dispozici ve třech barevných provedeních (žlutá, oranžová, modrá).

3. TRIČKA PRO STARŠÍ

Trička ve velikostech S a M pro kategorii starších dětí mají jednotný motiv, který vychází z grafiky programu Tajemství staré truhly. Motiv mají pouze na přední straně trička. Mohou být nošena tak, jak jsou (v bílém provedení), nebo si je můžete s dětmi dobarvit (batika, barvy na textil, fixy na textil, apod.).

4. SMALTOVANÝ HRNEK

Kvalitní smaltovaný hrníček s pionýrským motivem. Hodí se na každou oddílovou výpravu a na tábor.

5. POLŠTÁŘ

Polštář, na kterém se vám i oddílovým dětem budou zdát úžasné pionýrské sny. Nezapomeňte si jej přibalit do svého batohu, až pojedete na výlet nebo na tábor. Má snímátný povlak, který je ve třech barevných provedeních (běžová, modrá, zelená).

6. ÚLOŽNÝ BOX

Krabice s víkem, do které si mohou děti uložit své pionýrské poklady (výrobky, obrázky, talismany apod.). Krabice s veselým pionýrským motivem může sloužit i k uložení drobného materiálu v klubovně. Nedílnou součástí je i praktická jmenovka.

7. PIONÝRSKÝ KUFŘÍK

Kufřík má veselý pionýrský motiv, uvnitř je na víku praktický kapsář pro ukládání drobností a cenných dětských pokladů. Do kufříku si mohou děti ukládat své výrobky, pracovní listy a obrázky.

8. PENÁL KAPSOVÝ

Praktické neoprenové kapse použito s pionýrským potiskem. Uvnitř je jednobarevné (oranžová, růžová, modrá). Jako penál je vhodné spíše pro starší děti.

9. PENÁL PRO NEJMLADŠÍ

Tento kvalitní penál s veselým motivem Mládětek mohou děti z vašeho oddílu nosit do školy.

10. SVAČINOVÝ BOX

Krabičku na svačiny mohou děti nosit do školy i na výlety.

6

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Další
podrobnosti
a možnost
objednání
na emoska.pionyr.cz.

AKCE!

Nebojte, neroztácejí se kamery a neklapají klapy. Jen něco, co doteď mohlo znít dost teoreticky (byť by to bylo zdání dost klamně), nabírá rychlejší obrátky a zcela praktickou podobu. Řeč je o přípravě Konference o činnosti Pionýra, která proběhne v listopadu tohoto roku. A jaké že jsou ty praktické podoby? Jde jednak o dotazník, který najdete přiložený k této Mozaice, a také o dílčí krajské konference, které se rozběhnou už v následujících týdnech. A navíc – nyní je konference již i zcela oficiálně svolána!

PORADY NEBO KONFERENCE?

Tak co to tedy bude? Občas se označení „oblastní porady“ a „dílčí krajské konference“ vyskytují pospolu, různě se střídají – tak co z toho se vlastně chystá? Odpověď je prostá – tradiční oblastní porady budou letos obsahem i uspořádáním přizpůsobeny přípravě Konference o činnosti Pionýra. Obě označení jsou tak pravdivá.

KDY SE TO FAKT ROZBĚHNE?

Všechny dílčí konference jsou plánovány na únor a březen. Mnohdy více během jednoho víkendu. Zbývá tedy už opravdu jen pár neděl. Nejde ale jen o samotné setkání a jednání – s výstupy bude nutné dále pracovat během následujících týdnů, aby se s nimi mohli členové Obsahové komise pro přípravu Konference o činnosti Pionýra seznámit ještě před svým jednáním v květnu.

JAK BUDOU PORADY PROBÍHAT?

V minulé Mozaice byla již odpověď naznačena, pojďme se na ni ale podívat podrobněji. Porady budou mít tři hlavní části: I. část bude společné povídání – dalo by se říci klasická oblastní porada. Probrána budou aktuální témata, informace, dotazy... Bude také představen návrh Programu Pionýra jako samostatného dokumentu, který bude Konference o činnosti Pionýra schvalovat. II. část bude patřit jednání sekcí, kde bude prostor pro podrobné probrání připravených témat, vašich návrhů, otázek, stanovisek a předstáv do budoucna. Zkrátka povídání v užších tematických skupinkách. Jednání v sekcích se má opakovat s tím, že se účastníci promíchají, aby měl každý šanci se vyjádřit ke dvěma tematickým okruhům. Pokud se tak jede PS chce vyjádřit ke všemu, stačí jí dva zástupci. III. část proběhne opět společně. Jejím cílem bude shrnout výstupy z jednotlivých sekcí a případně projednat témata, na kterých se přítomní shodnou coby na zásadních (ať už během porady nebo již před ní).

JAKÁ BUDE NÁPLŇ?

Základem jsou témata, se kterými v přípravě Konference o činnosti Pionýra pracujeme dlouhodobě (viz čtyřbarevný rámeček). Cílem je tato témata probrat, nastolit otázky a společně na ně hledat odpovědi. Ze strany přítomných zástupců PS pak půjde o příležitost přednést vlastní pohled na tato témata

Směrnice o hlavní činnosti

Práce s výchovnými programy

Projekty a soutěže

Pionýrská skupina jako komunitní centrum

Založení nového oddílu

Role klubu na PS

15 +

Mobilita dobrovolníků

Vzdělávání

Průvodcování

Vyznamenání

Informační toky

Partnerství s rodiči a odbornou veřejností

Prezentace oddílů

Získání a udržení členů

Program Pionýra

Vize pro 21. století

Jednotlivé prvky Pionýra

Sounáležitost s celkem

a zkusit o něm přesvědčit ostatní zúčastněné. Celkově jde jednak o další posun v přípravě témat a také o zjištění, zda se dosavadní práce a její výstupy ubírají správným směrem, zda je přínosná pro praktickou činnost (nemíří do příliš teoretických výšin).

JAK SE PŘIPRAVIT?

Základem pro obsah dílčích konferencí je stávající přehled témat a jedním z vhodných kroků v přípravě je debata o nich v kolektivu vaší PS. Dalším vodítkem může být také dotazník (více o něm ještě dále), který slouží k získání vašeho pohledu na konkrétní otázky. Úplně ideálním scénářem pak je debatu a vyplňování dotazníku spojit a ve výsledku mít jak vyplněno, tak zformulované dotazy či stanoviska pro přednesení na dílčí konferenci.

KDO TOMU VELÍ? KOHO SE PTÁT?

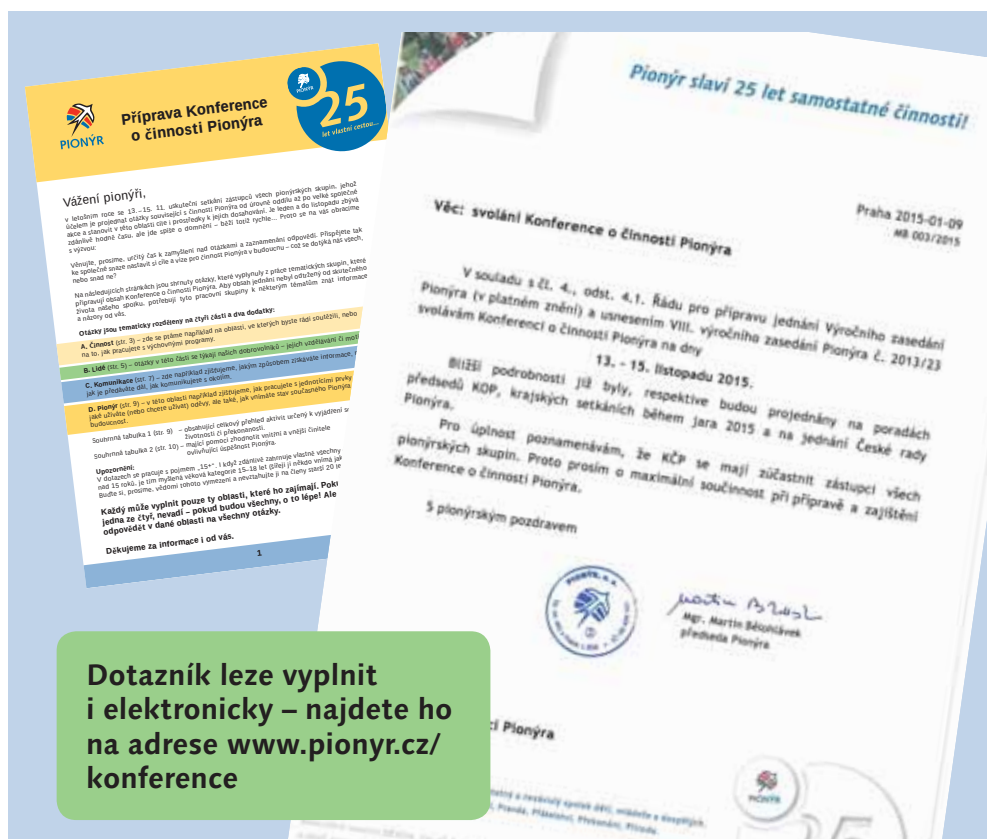
Organizačně zajišťují porady jednotlivé krajské organizace Pionýra, takže veškeré praktické pokyny by k vám měly dorazit skrze ně. Obsah pak mají na starost členové Obsahové komise pro přípravu KČP, takže má-li vaše KOP v komisi zástupce, je přirozené, že by měl řídit diskuzi na téma, kterému se věnuje. Dále se přirozeně nabízí, že „zpravodaj“ (tedy těmi, kdo z diskuze sestavují a dále

přenášejí výstupy) pro jednotlivá témata by měli být lidé, kteří se dané oblasti v KOP (nejčastěji ve VV KRP) věnují – například vzdělávání, propagace, činnost a podobně. Pokud máte dotazy a nevíte, kam je směřovat, jistě se nespletete, když je pošlete zároveň na svou KOP a tajemníkovi Obsahové komise pro přípravu KČP (na adresu jakub@pionyr.cz).

A CO TEN DOTAZNÍK?

Již několikrát zmíněný dotazník, který nejdete jako vřítou přílohu této Mozaiky, je společným dílem řady lidí, kteří se na přípravě konference podílejí. Nechceme zde dlouze povídat o tom, co, jak a proč, protože vše podstatné je uvedeno v úvodu dotazníku samotného. Určitě ale chceme požádat, abyste dotazník nenechali bez povšimnutí, abyste si na něj chvíli našli. A nemusí to být ani chvíle příliš dlouhá, protože ze čtyř tematických oblastí je možné vyplnit jen ty, které vás zajímají, třeba i jen jednu, což jsou pouhé dvě stránky. Těch pár minut, které si to vyžádá, dost pomůže při další přípravě konference. A jak už bylo řečeno, ta nebude žádným formálním sletem hlavounů, ale debatou o tom, co by nám všem mělo být vlastní – o práci s dětmi a mládeží.

Jakub

OCHRANA DĚTÍ

jeden z programových pilířů Pionýra

Pozorný čtenář si možná vzpomene na citaci dokumentu z prosince 1989 „Postup Ústřední rady PO SSM...“, kde se také uvádělo: „Dá prostřednictvím tisku SSM k dispozici členům PO SSM, pionýrským pracovníkům a veřejnosti znění Úmluvy o právech dítěte, přijaté na Valném shromáždění OSN 20. 11. 1989.“ Šlo vlastně o první oficiální zmínku o přijetí tohoto dokumentu...

Úmluva o právech dítěte, která byla stvrzena zástupci členských států Organizace spojených národů v listopadu 1989, se jako významný mezinárodně-právní dokument stala jedním z hodnotových pilířů obnovovaného samostatného Pionýra. Jeho předchůdce, Pionýr z let 1968–70, se hlásil k podobnému dokumentu, který Úmluvě předcházela – Deklarace dětských práv (OSN, 1959). Bylo proto přirozené, že Pionýrská organizace SSM (a následně zejména Pionýr) se k takovému dokumentu okamžitě hlásil a snažil se ho prezentovat veřejnosti. Její tvorba trvala deset(!) roků a přijetí v OSN u nás poněkud zaniklo v ruchu převratných vnitropolitických událostí.

SLABINA

Jedna strana mince jsou ovšem programové hodnoty, které „Úmluva“ popisuje a Pionýr se k nim přihlašuje – o nich se příliš nepolemizuje. Ale obvyklým slabým místem je její promítání do života, faktické přibližování „Úmluvy“ veřejnosti a zejména dětem. Jde o starost, která netrápí jen nás, ale i řadu dalších organizací a institucí zabývajících se právy dítěte.

PŘÍNOS PIONÝRA K ŘEŠENÍ

spočíval ve vydání několika publikací přibližujících Úmluvu, její text a hodnoty veřejnosti, včetně jejího překladu do romštiny. (Zde jsme se inspirovali i podnětem našich zahraničních partnerů ze Slovenska.) Publikace jsou k nalezení na webu Pionýra.

Zpřístupnění právního jazyka Úmluvy dětem, (ale i dospělým) není jednoduché, proto je vhodné přibližovat ji na konkrétních jevech či ukázkách. Vezměme například dva články dokumentu, které mj. uvádějí:

čl. 24

Děti mají právo na ochranu zdraví a léčení.

čl. 26

Děti mají právo na sociální péči a odpovídající životní úroveň.

Pouze slovní debata nad „těžkým životem dětí kdesi daleko“ působí formálně... Kvůli jasnější představě jsme od organizace Lékaři bez hranic převzali jejich MUAC.

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

Povídání a nápady pro učitele, vedoucí a vychovatele, děti i jejich rodiče.

DOVAKERIBEN PAL LE ČHAVESKERE ČAČIPENA

O Vakeriben, so šaj šegitinel le romane čhavenge, lengere daderge the dajenge, the savoro manušenge, so len bararen u sikhaven.

MÉDECINS SANS FRONTIÈRES/LÉKAŘI BEZ HRANIC

jsou nezávislá mezinárodní humanitární organizace, která poskytuje akutní odbornou zdravotnickou pomoc lidem v ohrožení a v případě krizí. Organizace byla založena v roce 1971 skupinou francouzských lékařů a novinářů, kteří měli přímou zkušenost s hladomorem v Biaře (nynější Nigérie). Poskytuje zdravotnickou pomoc ve více než 60 zemích světa s více než 2 500 mezinárodních a 29 000 místních spolupracovníků.

V zemích, ve kterých nefungují nebo zcela chybí jakékoliv zdravotnické struktury, poskytují Lékaři bez hranic zdravotní péči, provozují kliniky, vykonávají chirurgické operace, bojují s epidemiemi, provádějí očkovací kampaně. Rovněž pracují v odlehlých a těžce přístupných oblastech a také školí místní personál. Zabezpečují provoz výživových center pro podvyživené děti, provozují programy psychologické pomoci a ošetřují pacienty postižené infekčními nemocemi, např. tuberkulózou, spavou nemocí či HIV/AIDS. Hlavním cílem těchto aktivit je poskytnutí lékařské pomoci populacím, které nemají přístup ke zdravotnickým službám.

NÁMĚT K VYUŽITÍ PŘEDSTAVUJEME TZV. MUAC NEBOLI „NÁRAMEK ŽIVOTA“

V případě nedostatku potravin kdekoli na světě, až vypuknutí hladomoru, jsou vždy prvními oběťmi podvýživy děti. Důvod je nasnadě: ještě se vyvíjejí a rostou a mají méně odolný imunitní systém než dospělí. Při pomoci je vždy nejdůležitější určit, které z dětí jsou ohroženy nejvíce, a na základě tohoto zjištění urychleně jednat.

K tomuto účelu slouží Lékařům bez hranic takzvaný „Náramek života“, neboli MUAC. Pojem MUAC je zkratka anglických slov mid-upper-arm-circum-ference, což znamená obvod nadloktí. Změřením obvodu nadloktí dětí mladších 5 let humanitární pracovníci okamžitě zjistí závažnost stavu pacientů a mohou určit adresně další postup.

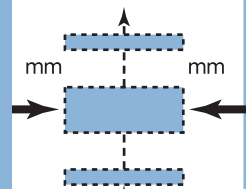
Vyzkoušejte si na schůzce vystříhnout MUAC a ukázat si tak velikost paže v nadloktí dítěte, které je bezprostředně ohroženo nedostatkem potravy a tím je blízko smrti. Od toho může být krůček k debatě o využívání potravin (u nás nezdědka spíše plýtvání) a případné pomoci, například organizacím, které se řešením takových krizových situací zabývají.

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

je dokumentem zcela zásadního významu definujícím základní lidskoprávní východiska, která mají být v zájmu dětí respektována. Žádný podobný materiál se neprosadí snadno a sám o sobě. (Zvláště když není napsán příliš čtivým jazykem.) K jeho prosazování a publicitě je nezbytné přiložit ruku k dílu.

Zkuste to...

Martin

272	266	260	254	248	242	236	230	224	218	212	206	200	194	188	182	176	170	164	158	152	146	140	134	128	122	116	110	104	98	92	86	80	74	68	62	56	50
4	268	262	256	250	244	238	232	226	220	214	208	202	196	190	184	178	172	166	160	154	148	142	136	130	124	118	112	106	100	94	88	82	76	70	64	58	52
270	264	258	252	246	240	234	228	222	216	210	204	198	192	186	180	174	168	162	156	150	144	138	132	126	120	114	108	102	96	90	84	78	72	66	60	54	

1990

1991

1992

25. VÝROČÍ OBNOVENÍ SAMOSTATNÉ ČINNOSTI

Pionýr poprvé slaví dvacet pět let nepřerušené činnosti! Ačkoli naše historie trvá mnohem déle, procházela změnami a přerody (v letech 1968, 1970 a 1989/90), jež jsou nedílnou součástí toho, čím je Pionýr dnes. Máme za sebou dobrou i špatnou dobu, ale nevzdali jsme to. Pojďme si připomenout milníky prvního desetiletí naší novodobé historie.

Pionýr 1990–2000

1990 – OBNOVENÍ ČINNOSTI

20. ledna proběhla v Brně Mimořádná celostátní konference pionýrských pracovníků, která rozhodla obnovit samostatnou organizaci Pionýr – navazující na to nejlepších z práce pionýrských oddílů a skupin. Oddíly a pionýrské skupiny, které pokračovaly v rámci Pionýra, patřily k nejlepším ve své době. Staly se pevnou základnou nově se utvářejícího demokratického občanského sdružení dětí, mládeže a dospělých.

1991 – SETKÁNÍ PIONÝRSKÝCH ODDÍLŮ, LIBAVÁ

Důležitým pilířem života sdružení Pionýr jsou společné aktivity a možnosti setkávání. V září tohoto roku se uskutečnil republikový sraz Pionýra, jehož součástí byl i tzv. 0. ročník republikového finále Pionýrské stezky. Tento první rok zahájil dnes již více než dvacetiletou tradici celorepublikové soutěže, která se promítla a promítá do života mnoha pionýrských oddílů a skupin. Pionýrská stezka byla základem pro vznik celé řady dalších soutěží připravovaných ve sdružení i podkladem pro tvorbu výchovných programů a projektů. V roce 1994 přibyla Tábornická stezka a o rok později i Přírodovědná stezka.

1992 – 1. ROČNÍK DĚTSKÉ PORTY, JIHLAVA

Tento první ročník se stal základem celorepublikové hudební soutěže dětí a mládeže v oblasti folku a country. Záhy se připojily další aktivity uměleckého charakteru a od roku 1995 se akce přerodila do souboru otevřených kulturních soutěží zvaného Pionýrský Sedmikvítek.

1992 – SOUTĚŽ ETAPOVÝCH HER

Celotáborové etapové hry jsou běžnou součástí většiny letních pionýrských táborů, přesto je někteří hosté ze zahraničí vnímají jako unikátní výchovné projekty. Od roku 1992 máme soutěž, do které mohou pionýrské skupiny přihlásit nejen celotáborové, ale například i celoroční oddílové hry. Vybrané tituly jsou poté vydávány a slouží celému sdružení jako cenný soubor námětů pro činnost.

1993 – 1. KURZ LEKTORŮ (NA REPUBLIKOVÉ ÚROVNI), MAŘENICE

Pionýr vždy kladl důraz na vzdělávání vedoucích. Od tohoto roku se rozeběhla příprava lektorů podle nových osnov základního vzdělávání vedoucích Pionýra, na kterou navázaly další základní i odborné kurzy a letní táborové školy. V současnosti má Pionýr 14 vzdělávacích center a několik akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, díky nimž jsou některé naše kurzy plnohodnotnou rekvalifikací.

1995 – PROJEKT OÁZA

Aktivita v rámci Evropské kampaně mládeže proti rasismu, xenofobii, antisemitismu a intoleranci „Respekt pro každého, život pro všechny“. Tento projekt se zabýval především problematikou Úmluvy o právech dítěte v běžné praxi činnosti sdružení. Součástí projektu byla i „Mezinárodní dílna vedoucích“. Jednalo se o netradiční formu odborného vzdělávání vedoucích zaměřenou na získávání znalostí a dovedností v aktuální problematice práce

1993

1995

1996

PIONÝR 25 let vlastní cestou...

s dětmi a mládeží. Tato každoroční akce byla ukončena v roce 2001 a přetavena do akce Kamínka (první ročník 2003).

1996 – I. REPUBLIKOVÉ SETKÁNÍ PIONÝRSKÝCH ODDÍLŮ

V tomto roce přibyla do tak již naplněného kalendáře Pionýra nová akce, která zahájila dlouholetou tradici republikových setkání pionýrských oddílů. Jejím cílem je nabídnout zajímavé místo pro výlet, kde se sjedou oddíly téměř z celé republiky. Celý víkend je naplněn různorodými soutěžemi, sportovními kláními a poznáváním oblasti, která setkání v příslušném roce hostí. Podstatou ale není soutěžení, ale samotné setkávání a čas strávený s kamarády. Od roku 2005 se republikové setkání oddílů koná každé dva roky.

1998 – KONCERT DĚTI DĚTEM

První ročník koncertu Děti dětem vznikl v souvislosti se snahou pomoci táborovým základnám a dětským klubovnám na Moravě a ve východních Čechách, které zasáhly v roce 1997 červencové povodně. Vznikla tak tradice každoroční akce, která probíhá v Praze. Záštitu nad koncertem měly během řady let významné osobnosti, např. předsedové vlády ČR, předsedové a místopředsedové PS a Senátu Parlamentu ČR a mnozí další. Koncert přivítal také různé osobnosti české hudební scény. Součástí koncertu je i předávání Putovních pohárů předsedy Vlády ČR v jednotlivých oblastech Pionýrského Sedmikvítku.

DĚTI DĚTEM

1998 – ČESKÁ RADA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Pionýr byl jedním z osmi občanských sdružení, jež roku 1998 založila Českou radu dětí a mládeže – uznávanou reprezentaci zastřešující aktivity sdružení dětí a mládeže v celé České republice. Ostatní zakládající organizace byly: Asociace křesťanských sdružení dětí a mládeže, Asociace turistických oddílů mládeže, Česká tábornická unie, Folklorní sdružení ČR, Junák – svaz skautů a skautek ČR, Národní informační centrum mládeže a YMCA v ČR.

1998 – ČINNOST PRO NEORGANIZOVANÉ DĚTI

Od roku 1998 se Pionýr zabývá systematicky rozvojem činnosti pro neorganizovanou mládež, a to formou jednorázových akcí i prostřednictvím otevřených klubů dětí a mládeže, které fungují jako nízkoprahové kluby s nabídkou pravidelné činnosti. Jejich program je určen komukoli, kdo o něj projeví zájem – jednorázově či dlouhodobě. Jejich počet postupně narůstal až ke 110 klubům v roce 2015.

1999 – O ÚMLUVĚ TROCHU JINAK (2. SEMINÁŘ K ÚMLUVĚ)

Ke konci roku 1999 se konalo setkání věnované Úmluvě o právech dítěte (k 10. výročí jejího přijetí OSN), kterého se zúčastnili nejen VIP osobnosti, ale také zástupci z praxe – mladí instruktoři a oddíloví vedoucí z ČR, ale i Slovenska, Maďarska nebo Portugalska. Cílem bylo potvrdit, že „Úmluva“ není jen teoretický dokument. Seminář navázal na obdobné setkání z roku 1994 pod názvem „Dětské sdružení a Úmluva o právech dítěte“, aneb seminář k 5. výročí přijetí „Úmluvy“ s řadou zahraničních zástupců. Pionýr se dále podílel na vydání publikace „Ahoj, Úmluvo“ (2001), a samostatně vydal knížečku nazvanou Úmluva o právech dítěte – Povídaní a nápady pro učitele, vedoucí a vychovatele, děti i jejich

rodiče (2007), v níž jsou zestručněné články úmluvy přeloženy do romštiny.

1999 – LETNÍ TÁBOROVÁ ŠKOLA

V roce 1999 se poprvé konala Letní táborová škola Kamenec pro instruktory – věková kategorie 15+, kteří mají rádi přírodu a děti. Táborové školy jsou organizovány formou táborového života v oddílech po cca 10 lidech se zkušenými vedoucími. Program vychází z požadavků osnovy pro vzdělávání a je doplněn spoustou her a zábav.

2000 – SAMI O SOBĚ

V tomto roce se konalo třídní setkání instruktorů a mladých vedoucích, kteří se podílejí na zajištění činnosti. Bylo podnětem pro aktivnější zapojení věkové kategorie 15-20 let a zároveň příspěvek výchově k aktivnímu občanství. Účastníci se zabývali například otázkami, které se týkají mladých lidí ve vztahu k státní správě, samosprávě, rodičům, školám, médiím atp.

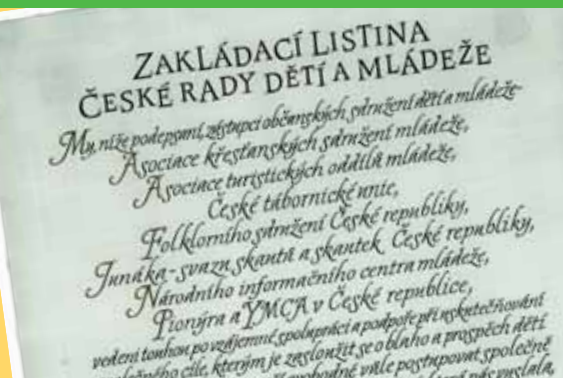
Ovšem 1. republikové setkání zaměřené na věkovou kategorii 15–18 let se uskutečnilo již v roce 1994.

Pokračování v příštím vydání Mozaiky

- Od roku 1990 jsme uspořádali dohromady více než **16 000 táborů**.
- Kdyby se účastníci všech táborů za 25 let chytli za ruce, vytvořili by šňůru dlouhou **770 km**, což je zhruba vzdálenost z Prahy ke Středozemnímu moři.
- Pionýři nasbírali pro Ligu proti rakovině dohromady kolem **10 000 000 Kč**.

1998

1998

1999

PIONÝŘI FOTIT UMÍ!

Mezi pionýry jsou naděšní fotografové, přesvědčila se o tom porota soutěže Clona 2014, která je součástí Pionýrského Sedmikvítku. Do letošního ročníku, který měla poprvé na starosti Plzeňská krajská organizace Pionýra, se přihlásilo 52 účastníků celkem s 243 příspěvky. Rozhodování tedy vůbec nebylo snadné, pětičlenná porota složená vesměs z profesionálních či poloprofesionálních fotografů vybírala, hodnotila a bodovala.

Nejvíce soutěžících se přihlásilo do nejstarší věkové kategorie, naopak nejméně obsazená byla ta nejmladší. Čím to? Zkuste i vy pro své děti připravit fotoschůzky. Že nevíte, jak na to? Mrkněte do metodických listů Výprav za poznáním!

Ale teď zpátky k Cloně. Rozhodování často nebylo snadné, v některých kategoriích byly příspěvky velmi vyrovnané a o vítězství mnohdy rozhodl jediný bodík. V kategorii portrét soutěžících od 18 do 26 let došlo k vzácné shodě, máme tedy dva vítěze. Největší boj byl v kategorii volnočasových aktivit a táborových fotek u nejstarších

účastníků, o přízeň porotců se ucházelo rekordních 53 snímků.

V průběhu listopadu a prosince byly fotky přidávány na facebookové stránky Pionýra (www.facebook.com/pionyr.cz) do alba Clona 2014 a fanoušci stránky mohli hlasovat a udělit Cenu veřejnosti. S velkým náskokem nakonec zvítězil snímek Ivany Vaskové (PS Hrádek) s názvem „Lukáškoví bylo na táboře 18 dní“. Tato fotka získala 92 označení To se mi líbí (neboli lajků), na druhý a třetí snímek v pořadí měla fotka náskok téměř padesáti hlasů.

Všem vítězům gratulujeme, mohou se těšit na ceny, účastníkům děkujeme a všem dohromady přejeme dobré světlo a skvělé nápady při dalším focení. A co vy, přihlásíte se také do dalšího ročníku? Zkuste to...

Kompletní seznam oceněných společně s komentáři poroty najdete na webu www.pionyr.cz/cinnost/souteze/sedmikvitek/clona. Zde uvádíme jen vítězné snímky

- Co porotci hodnotili
- Porotci měli nesnadný úkol vybrat z mnoha hezkých fotek ty opravdu dobré. K tomu bylo nutné si ujasnit, v čem vynikají, či co jim naopak schází – a tyto své poznatky porotci samozřejmě sdělili i autorům snímků.
- Tyto komentáře se týkaly jak technických kvalit (ostrost, světlo, barvy), tak i obsahu a jeho ztvárnění. Hodnocen tak byl samotný nápad, kompozice, zachycení okamžiku, práce s prostředím i atmosféra snímku.
- Jak už bylo řečeno, celé komentáře najdete i se snímky na internetu.

dle kategorií a k nim připojené komentáře porotců.

Mirka Tolarová

A (DO 12 LET)

Příroda – 1. místo: Lukáš Peteřík – PS Mír Domažlice „Do neznáma“

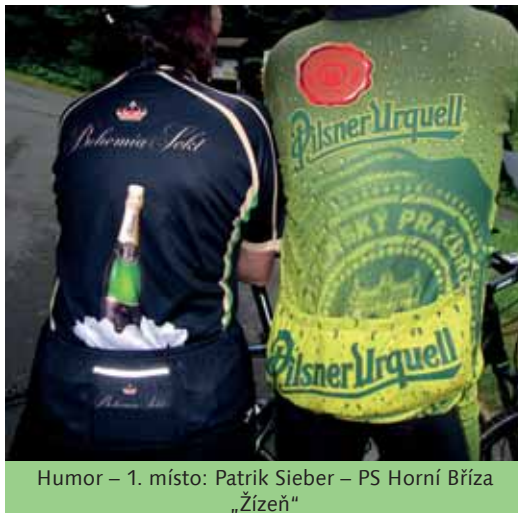

Ostatní – 1. místo: Milan Pešek – PS Kamarádi cest Okříšky „Lampa“

B (13-18 LET)

Portrét – 1. místo: Patrik Sieber – PS Horní Bříza „UW selfie“

Humor – 1. místo: Patrik Sieber – PS Horní Bříza „Žízeň“

Příroda – 1. místo: Miša Pešková – PS Kamarádi cest Okříšky „Ptáček“

SLOŽENÍ POROTY:

- Vladimír Baxa – profesionální fotograf se zaměřením na portréty a svatby
- Jindra Radová – profesionální fotografka
- Jaroslav Vogeltanz – profesionální fotograf se zaměřením na přírodu, desítky let praxe (dnes Zoo Plzeň, dříve Pravda, Plzeňský deník)
- Zdeňka Šimková – fotografka se zaměřením na portréty a jezdeckví
- Miroslava Tolarová – členka VV ČRP, redaktorka Plzeňského deníku

Ostatní – 1. místo: Patrik Sieber – PS Horní Bříza „Rodina“

Volnočasové aktivity a táborové foto – 1. místo: Michal Petržela – PS Vysočina Svitavy „Táborová pohoda“

C (19–26 LET)

Portrét – 1. místo: Tereza Dufková – PS Ptáčka Domažlice „Má Paříž v oku“

1. místo: Niki Frischholzová – PS Mír Domažlice „Vražedný pohled“.

Humor – 1. místo: Nela Mansfeldová – 14. PS Aljaška „To jsem si udělal sám“

Příroda – 1. místo: Lucie Fišerová – PS Vysočina Svitavy „Sunrise“

Volnočasové aktivity a táborové foto
1. místo: Eva Bejšovcová – PS Ivanovice na Hané „Pohyb“

Ostatní – 1. místo: Tereza Dufková – PS Ptáčka Domažlice „Vzhůru do oblak“

D (NAD 26 LET)

P – Portrét
1. místo: Roman Valenta – 7. PS Borač „V listí“

H – Humor
1. místo: Michal Matuška – 160. PS Vampoš „Táborové rybaření“

Příroda
1. místo: Michal Zapoměl – PS Štáhlavy „Západ slunce na Srí Lance“

Volnočasové aktivity a táborové foto
1. místo: Kateřina Děkaníková – Jihomoravská KOP „Lana“

MEZI PIONÝRY MÁME I FILMAŘE

Součástí soutěže clona je i kategorie Video, do které byly letos přihlášeny tři příspěvky – dvě táborová videa (PS Ivanovice na Hané, 14. TPS Zeměpisná společnost) a fantasy film v kategorii Humor (Volnočasový klub Avalon) – všechny ve věkové kategorii C (starší 19 let). Oceněny byly nakonec všechny, tedy: Kategorie T – Volnočasový život dětí a mládeže: Eva Bejšovcová – PS Ivanovice na Hané, oddíl Lvičata, Kategorie G – Gag, humor, Marek Švarc – Volnočasový klub Avalon, Plzeň. Ze dvou táborových videí bylo to vítězné vybráno (těsně) především díky příjemnému spádu a dokumentační hodnotě – zachycení aktivit i oddílů a jejich členů. Fantasy film „Fatál“ byl ve své kategorii jediný, přesto nemusel být porotou oceněn. Získal si však její přízeň propracovaností a realitou bojových scén i slušnými hereckými výkony. Body plus přinesla propagace Pionýra i komický prvek v podobě nepovedených záběrů na konci filmu.

O – Ostatní – 1. místo: Jana Malivánková – 7. PS Borač „Jeskyně“

PS ÚDOLÍ SLUNCE, HAMRY NAD SÁZAVOU

V minulé Mozaice jste se mohli dočíst o jedné pionýrské skupině, která oslavila 65. let od svého založení. Jak se takové výročí slaví? A co je třeba k tomu, aby se ho pionýrská skupina vůbec dožila? Nejen o tom jsme si povídali s vedoucím PS Údolí Slunce z Hamrů nad Sázavou Josefem Součkem.

Než začneme, musíme poblahopřát, protože 65 let, to je něco! Jak jste si narozeniny užili?

Narozeniny to nebyly nijak bujaré a honosné, spíše drobné připomenutí. Rok 65. narozenin byl hlavně naplněn bohatou činností s cílem k tradičním akcím přidat něco nového pro obohacení práce v oddíle. Oslavy si necháváme spíše až na rok 2015, kdy je spojíme spolu s oslavami 25. výročí Pionýra.

Nicméně naše oslavenkyně dostala ke svým narozeninám neuvěřitelný dar od obce. Zastupitelstvo obce koncem loňského roku schválilo záměr na vybudování nové klubovny, která by tu současnou měla nahradit do tří let. Takže oslava se nám trochu protáhne. :-)

Když máte takovou historii, jde říct, co se na skupině za ty roky skoro nezměnilo a co je naopak úplně jinak než dřív?

Co nás provází celou naší historií, je zápal všech těch lidiček, kteří skupinou za ty roky prošli. Jistě i spolupráce se školou, obcí a dalšími institucemi.

A co se měnilo? Z původně všeobecně zaměřené činnosti jsme přešli k turistice a k rukodělným činnostem. V současnosti je na skupině pouze jeden oddíl a ten se opět vrací k všeobecnému zaměření.

Máte pro dlouhověkost nějakou radu? Nebo jde spíše o shodu okolností?

Na dlouhověkost radu nemáme. Jak čas šel a lidé přicházeli a odcházeli, je to dnes v místě našeho působení tak, že jsme natolik součástí dění v naší obci, že řada akcí by nebyla bez „pionýrů“ tím, čím je.

Snad by se dalo říct, že to vše závisí na poctivosti práce vedoucích a pokoře k výsledkům činnosti i okolí. Jde o práci, která nikdy není hotová a vždy je co zlepšovat...

Mluvíme o výročí, ale ještě jsme vás pořádně nepředstavili – tak zkus přiblížit, jaká vlastně vaše skupina je, co je pro ni typické.

Jsmo obyčejná malá pionýrská skupina působící v obci Hamry nad Sázavou. Po celou dobu naši činnosti práci na skupině řídí dobrovolníci. Naším zaměřením v práci v oddíle je turistika a rukodělné činnosti. Významné místo v naší práci má pořádání letního tábora na naší základně v Železných Horkách nedaleko Příbyslavi, který má již více jak třicetiletou tradici. V současné době je nás registrováno 39 členů, z toho 24 dětí do 15 let. To, co nás v současné době těší, je, že budeme počet registrovaných dětí zvyšovat.

Myslíš, že některé věci děláte neobvykle? Máte osvědčené nápady, které by mohly inspirovat i ostatní?

To ne. Neobvyklé ne. Snažíme se hledat nové činnosti, které se v současnosti nabízí a baví děti. Na druhou stranu se jen těžce a velmi neradi zbavujeme osvědčené klasiky. Díky tomu se u nás vedle sebe potkává kin-ball s uzlařskou regatou, klasické výpravy jsou doplněny o geocaching a děti mají rády i skákání přes lano. Základem je dělat to poctivě a s rozmyslem.

A co naopak něco úplně tradičního – jak to u vás vypadá s tábory.

Tábor je pro každou skupinu, i pro nás, třešnickou na dortu celoroční činnosti. Tábor by nebyl bez celoroční činnosti a naopak by to nemělo, to právě zakončení a vyvrcholení. Táboříme od roku 1976 na místě, které je v našich očích jedinečné. Je to jen louka s okolními lesy a potoky, ale každoročně se zde odehrává prázdninové dobrodružství třiceti dětí.

Pojďme se podívat za hranice vaší skupiny – když se podíváš na celý Pionýr, co ti přijde super a co tě naopak štve?

Super – mám radost z lidí, kteří se kolem Pionýra motají, dětí. Za nás bych řekl,

že je dobré zázemí (pojištění, legislativní záležitosti, finance a stovky dalších „drobností“ na které při hraní s dětmi nemusí vedoucí myslet, ale má krytá záda, kdyby se něco stalo). Za celou dobu jsem se nesetkal s problémem, který by se nepodařilo vyřešit.

Vyložene štve – asi nic. Občas se objeví nějaký ten povzdech, ale není to nic, co by se nedalo řešit a vyřešit. Štve mě tak akorát nespokojenost a nadávky lidí s věcmi, kterým často nerozumí a netýkají se jich a pro změnu aktivně nic neudělají.

Kterých společných akcí se účastníte a které vás vůbec netáhnou?

V našem kalendáři má své pevné místo již několik let Ledová Praha a Republikové setkání pionýrských oddílů, které jsme v roce 2011 pomáhali organizovat. Pravidelně se zúčastňujeme krajského kola Pionýrské stezky a akcí pořádaných krajskou organizací.

Jiné republikové akce nás třeba i lákají, ale v životě skupiny již nezbyváá prostor a někdy ani síly vedoucích (dobrovolníků).

Existuje pro tebe jasná odpověď na otázku: „Proč být pionýr?“

A proč ne? Po mne je práce s dětmi spojena s Pionýrem a myšlenkou, proč pionýrem nebýt, jsem se nikdy nezabýval. Ve chvíli, kdy se touto myšlenkou začnu zabývat a řešit, kolik mě to stojí času a peněz, je nejvyšší čas toho nechat!

Začali jsme oslavami, tak jimi i skončíme. Co chystáte na 25. výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra?

Oslavovat začneme již výpravou na Ledovou Prahu a s ní spojený koncert Děti dětem. Na této akci nás čeká setkání s naší správcenou skupinou Woodcraft Folk z Anglie a snad i předání ocenění. Následuje tradiční únorový karneval s připomenutím výročí a vzpomínkou zakládajících členů. Na přelomu dubna a května společně odpoledne pro děti a rodiče s nádechem „25“ a závěrem roku samozřejmě RESET a tábor.

Ptal se Jakub

VYROBTE SI NETRADIČNÍHO SNĚHULÁKA

Nebude vám při výrobě zima, protože nepotřebujete žádný sníh... Můžete ho mít doma u kamen, protože neroztaje...

Pomůcky: nůžky, štětec, černá fixa, tavná pistole.

Materiál: 2x květináč (větší na tělo, menší na klobouk), 1x polystyrenová koule Ø6 na hlavu, 2x polystyrenová koule Ø4 na ruce, zelené větvičky na vlasy (tis), malá šiška (modřínová), červený filc na šálu, špejle a větvičky z břízy na koště, holá větvička na nos, bílá a modrá tempera.

Postup výroby:

- Jako první si nabarvíme oba květináče, budeme je mít dnem nahoru. Vnitřek barvit nemusíme, ten totiž nebude vidět. Ten větší bude bílý, jako tělo sněhuláka. Menší bude modrý – poslouží, jako klobouk...
- Na suchý bílý květináč přilepíme tavnou pistolí větší polystyrenovou kouli a máme hlavu.
- Nastříháme si ze zelené větvičky kratší větvičky jako vlasy a ty přilepíme na hlavu...

- Když máme vlasy, můžeme na ně přilepit malý květináč...
- Teď si nakreslíme fixou obličej... Kdybychom ho nakreslili dřív, mohlo by se stát, že by náš sněhulák přes vlasy ani neviděl.
- Ustříháme si kousek holé větvičky na nos a zapícheme ho do koule, kdyby nechtěl držet, tak do vytvořené díry na nos kápneme trochu lepidla...
- Teď si vezmeme koště (na konci špejle máme přivázaných pár větviček z břízy). Na špejli napíchujeme obě menší koule, které nám představují sněhulákovy ruce....
- Ruce nalepíme doprostřed květináče. Koule budou tak daleko od sebe, aby držely na květináči...
- Nalepíme šišku na klobouček jako ozdobu...
- Nakonec si ustříháme z filcu pruh a uvážeme ho sněhulákovi kolem krku.

A máme krásného sněhuláka!

*Kamila Podolská
1. PTS Dolní Slivno*

PS: ÚDOLÍ SLUNCE, HAMRY NAD SÁZAVOU

- Vznik roku:** 1949
- Počet oddílů:** 1
- Charakteristika oddílu:** všeobecný – turisticko-tábornická činnost, sporty, rukodělná činnost, deskové a společenské hry
- Počet členů:** 39
- Četnost schůzek:** 1x týdně
- Věk členů:** 5–57
- Počet vedoucích a instruktorů:** 9

VEDOUCÍ PS

- Jméno:** Josef Souček
- Děti:** 2 (vedoucí oddílu a jeho zástupce)
- Má rád:** turistika
- Zaměstnání:** technik
- Funkce v Pionýru:** vedoucí PS
- Přínos Pionýru:** dobrovolná práce

VÝCHOVNÉ PROGRAMY VE VZDĚLÁVÁNÍ DOBROVOLNÍKŮ

KDE JE NAJDU?

Výchovné programy pro čtyři věkové kategorie na nás vykulují ze všech možných informačních toků. Z Mozaiky - v každém čísle časopisu je samostatný dvojlist s metodickými listy, které obsahují aktivity pro danou věkovou kategorii. Na webu Pionýra v sekci „Inspiruj se“ je celý systém výchovných programů, ale i příklady dobré praxe od vedoucích, kteří s výchovnými programy pracují.

Pokud si chcete prolistovat „šanoný“, každé PVC KOP má k dispozici všechny nabídkové programy (i proto, aby s nimi mohli jednotliví lektori pracovat), stačí se tedy u vás domluvit. Nejvhodnější cestou seznámení se s programy je vzdělávání - oblast „systém práce oddílů“ a „pedagogika, psychologie“. Jde o naprosto přirozenou cestu praktického předávání informací mezi lektorem a účastníky kurzu i mezi samotnými účastníky.

JE TO SYSTÉM.

Výchovné programy tvoří systém, který nabízí aktivity různých zájmových oblastí a zároveň systematicky s přihlédnutím k věkovým a individuálním zvláštnostem rozšiřují a prohlubují klíčové kompetence (dovednosti, znalosti) dětí. Jednotlivé výchovné programy na sebe navazují. Tam, kde skončí „Mládátka a Zvířátka“, tam začíná program „Putování se psem“ a kde skončí program „Putování se psem“, tam začíná „Tajemství staré truhly“ a tak dále. Jde o přirozenou, provázanou činnost, kde se zohledňují individuální zvláštnosti dětí a dává se dostatečný prostor dětem se specifickými vzdělávacími potřebami.

JAK S VÝCHOVNÝMI PROGRAMY PRACOVAT?

Výchovní pracovníci oddílů mají usnadněnou práci, neboť obsahovou náplň jednotlivých oddílových schůzek mají připravenou, díky výchovným programům. Stačí jen stanovit cíl oddílové schůzky, rozplánovat jednotlivé aktivity a skloubit je s věkovým složením dětí v oddíle. Nabídky výchovných programů slouží i jako inspirace pro zkušené oddílové vedoucí, kteří tak mohou vytvořit nový metodický list nebo příklady dobré praxe. Výchovné programy by neměly být neměnným, „mrtvým“ materiálem, ale flexibilní, zajímavou, atraktivní nabídkou pro děti, ale i oddílové vedoucí a instruktory.

Z DISKUSE VYPLYNULO...

Často při diskusi s instruktory a oddílovými vedoucími slyšíme povzdech, že sice o výchovných programech slyšeli na vzdělávacích akcích, ale to je všechno. Ví, jak programy vypadají, co asi obsahují, ale vůbec netuší, jak je uchopit, jak s nimi pracovat dál pro oddíl. A to je špatně! Vždyť přeci kdo jiný, než lektori oblastí systému práce oddílů a pedagogiky by měli lidem poskytnout informace, ale hlavně prakticky ukázat tu provázanost a práci s programy. Poradit lidem, co udělat nejdříve, co ve druhém kroku...

Do diskusí o výchovných programech se zapojují i zkušené vedoucí, kteří někdy taky tápou. Programy se jim líbí, rádi by je zkusili, ale nevědí, kde začít, jak skloubit program s věkovou rozličností v oddíle.

NABÍDKA PRO ZÁJEMCE

Pro zájemce – oddílové vedoucí a instruktory nabízíme prodloužený víkend plný praktických ukávek s výchovnými programy. Cílem víkendu je nasměrování výchovných pracovníků k aktivní práci s výchovnými programy, díky prožitkům se přesvědčí o systémovém provázání mezi jednotlivými věkovými kategoriemi. Naučí se, jak uchopit jednotlivé aktivity a jak s nimi sestavit výchovný plán práce oddílu.

TERMÍN PRODLOUŽENÉHO VÍKENDU: 25.–28. ZÁŘÍ 2015.

Napište nám, zda o tuto pomoc, inspiraci a výměnu zkušeností stojíte. Zda vám tato nabídka vyhovuje, zda je podle vašich představ. A když ne, tak napište, jak by vám pionýrská vzdělávací centra měla být nápomocna v oblasti výchovných programů. Děkuji za jakoukoli reakci, za vaši zpětnou vazbu.

Kontakt: ludmila.koci@seznam.cz

Lída Kočí

garant Ústředního PVC

Ilustrační foto, Víkend Zlaté fazole, 2012

INICIATIVNÍ IRMA

Tak je tady zase den schůzky, prchám z práce, přemýšlím o připraveném programu. Máme na plánu několik nových her. Z dálky vidím, jak se ke klubovně blíží Irma. Iniciativní Irma. Možná, že si řeknete, co je to za „starost“.

Naše Irma, a jistě je v každém oddílu nějaká nebo nějaký „iniciativní aktivce“, se do všeho hrne hned a po hlavě. Ještě nedořeknu větu a už vykřikuje, zvedá ruku, vrhá se za dveře. „Dneska budeme potřebovat míč ...“ a už vykřikuje, že ví, co budeme hrát, že to bude určité vybíka a že by chtěla být kapitán. „Ne, nebude to vybíka...“ A Irma na to „jé, tak to bude přehazka...“ „Potřebujeme dobrovolníky, kteří půjdou...“ a už se žene Irma za dveře, aniž by vyslechla, co je jejím úkolem...

Co jí vede k takovému chování? A co já s tím? Co na to děti v oddíle? Nejdřív možná budou rády, že je nějaký jiný dobrovolník, možná se můžou bavit na úkor jiných, časem jim to asi začne vadit a samy začnou takovému „aktivci“ dávat najevo, že to nějak vadí. Ale pozor na to, aby se Irma nestala terčem posměchu.

Co s tím? Mluvit o svých pocitech, o tom, co takové chování dělá s námi, jak ho prožívám já. Bránit se tedy škatulkování a kritizování, neříkat dítěti, že je zbrklé, rychlé, že nám kazilo plán... Mluvíme tedy o tom, že mě mrzí, když mě nenechá dořít, co budeme hrát, že

ZAUJALO VÁS POVÍDÁNÍ O IRMĚ? V DALŠÍCH VYDÁNÍCH NAJDETE PODOBNÉ.

mám strach, že může naletět, nabít si...

U mladších „iniciativních Irmíček“ se vyplatí být v kritických okamžicích blízko nich a fyzicky zasáhnout (gestem, podržením za rameno). Starší děti už víc reagují na vysvětlení, povídání si. Někdy může být užitečné, nechat dítě tak trochu „vykoupat“, klidně ho nechat jít první do neznámého úkolu, nechat jej vysvětlit, co si myslí, že budeme dělat.

Při rozdělování dětí do skupiny je užitečné sestavit skupinku tak, aby se při práci potkalo víc podobných dětí, víc „aktivních“. Měli bychom ale potom věnovat čas povídání si o tom, jak se jim práce ve skupině dařila, jestli museli něco dělat jinak, než jsou zvyklí. Určitě to stojí za zkoušku.

Užitečné jsou i hry a aktivity, kdy se musí postupovat podle předem promyšleného plánu, návodu. Více pomůže, když si takový plán sestaví dítě samo, nebo alespoň seřadí na kartičkách namalované nebo napsané pokyny (kroky postupu). Stojí za to, aby byl návod někde vyvěšený a postupně si „Irma“ odškrtávala jednotlivé bodíky. Toto konkrétní, hmatatelné a viditelné jí přeci jen trochu podrží.

KOŘENY A PŘÍČINY PODROBNĚJI

Přehnaná aktivita může mít svůj původ v tendenci k impulzivnímu jednání a rozhodování, tedy je to částečně vrozené. Může za tím být také menší schopnost dítěte orientovat se v sociálních situacích, nevnímá přiměřeně věku mechanismus příčiny a následku, něco se děje, protože... nevnímá dostatečně časovou posloupnost. Dál se nabízí potřeba být za každou cenu vidět. Může mít v „hlavě“ nastavený program rychle = dobře = být pochválená. Kolikrát takové situaci my dospělí přispíváme už od raného dětství tím, jak chválíme a vyzdvihujeme ty, kteří se rychle rozhodnou, rychle to udělají, nezdržují (nás a ostatní). Jak často už

PŘÍČINY PŘEHNANÉ INICIATIVY:

- Aktivita může souviset s vrozeným temperamentem, s osobnostním charakterem (častěji bude u dětí extrovertních).
- Nezralost či menší sociální zralost, kdy dítě méně vnímá mechanismus příčiny a následku.
- Potřeba být „vidět“, zaujmout, získat zájem okolí.

od předškoláckého věku děti slyší „podívejte se, jak je šikovný, jak to rychle vymyslel“, jak se ve školách často hrají různé hry na krále počtářů, kdo rychleji...

kolektiv autorů

Ilustrační foto: PS Mír Domažlice

PŘÍSTUP VEDOUcíHO:

- Usměrnit aktivitu nějakým gestem (prst na pusu, zvednutá ruka, signál stop...).
- Nechat nést následky svého rozhodnutí, dítě se tak může v bezpečném prostředí „vykoupat“, pochopitelně nevyčítáme, nementorujeme, žádně: „Vidíš, já ti to říkala.“
- Vedeme děti k rozmyšlení, necháme je napsat si plán, postup, odložit rozhodnutí třeba technikou „napočítej do 10 a potom to řekni“.
- Oceňujeme a dáváme na vědomí dítěti, že vnímáme, když se chová tzv. „žádoucím způsobem“, když situaci zvládne.

BEZ INICIATIVY TO NEJDE

Nedávno se mě ptal jeden kamarád, jaký je rozdíl mezi Skauty a Pionýry. A sám si hned odpověděl. Skauti mají svoji filosofii. Mají vytvořený výchovný program, který nejmladším dětem říká, že si mají mýt ruce a starší se mohou vzdělávat například v manažerských dovednostech. Cílem je prý vychovat slušného člověka. Má odpověď, že máme také výchovné programy přizpůsobené jednotlivým věkovým kategoriím a že nám jde také o to vychovat aktivní a slušní lidi, ho trochu zarazila. Navíc ho překvapilo, že organizujeme i soutěže, které jsou otevřené i lidem z jiných organizací, spolků, škol a domečků.

O pár řádků výše jste si přečetli o iniciativní Irmě, která svou přehnanou iniciativou umí lézt pořádně na nervy. Je odvěkou pravdou, že všeho moc škodí, ale pokud je iniciativy tak akorát, tak je všechno v pořádku.

Bez iniciativy některých z vás by nevznikly čtyři výchovné programy (Mládátka a Zvířátka, Putování se psem, Tajemství staré truhly a Osmá planeta), nekonal by se republikové soutěže, jako jsou Pionýrský Sedmikvítek a sportovní turnaje, neuskutečnilo by se mnoho akcí ať už oddílových, skupinových, krajských nebo republikových.

Budme tedy ještě trochu víc iniciativní a dejme vědět světu o tom, že máme co nabídnout a že to, co děláme, má smysl.

NA LEDOVKU S GPSKOU POTŘETÍ

S Pionýrským geocachingem jsme na Ledové Praze putovali po místech ze starých fotografií a prohlédli si stavby významných architektů z první poloviny 20. století. I v letošním roce se s GPSkou v ruce můžete vydat za zajímavostmi Prahy, tak si do svých zavazadel, která budete balit na Ledovou Prahu (30. 1. – 1. 2. 2015) nezapomeňte přibalit i navigaci.

KAM TENTOKRÁT POVEDE NAŠE PUTOVÁNÍ?

Letos se, milí Piokačeři, vypravíme po celuloidových stopách. Ano, čeká na vás procházka po Praze a po jejích kinech. Možná budete překvapeni, kolik kin se vejde na tak malý prostor. Ukážeme si kina, kde se ještě dnes promítá, ale podíváme se i na místa, kde už nehučí promítačka a paní uvaděčky netrhají vstupenky.

JAK NA TO?

Máte dvě možnosti. Buď použijete pouze nápovědy z tohoto vydání Mozaiky, nebo si můžete na stránkách www.geo.pionyr.cz v sekci

Ke stažení stáhnout doplňující soubor s fotografiemi a zajímavostmi o místech, kde jsou virtuální kešky umístěny. Stejný soubor naleznete i na stránkách www.ledovapraha.cz.

Stačí pouze odlovit šest virtuálních keší, zjistit správné odpovědi na otázky a pak už jen sestavit souřadnice pro finální kešku dle uvedeného schématu (nic nenásobte).

Finální keška je zřízena pouze u příležitosti Ledové Prahy a bude na svém místě od pátku 30. ledna do neděle 1. února 2015.

Na prvních padesát „kačerů“ čeká odměna v podobě příležitostného CWG.

Pro lovce kešek ještě jedno upozornění, tyto kešky si nemůžete zaregistrovat do svého

listu odlovených keší. Jsou zřízené pouze pro hru Pionýrský geocaching na Ledové Praze.

Pokud už se s námi vypravíte na vycházku, vezměte si s sebou fotoaparát a nezapomeňte fotit. Na www.geo.pionyr.cz můžete potom svoji reportáž spolu s fotografiemi vložit. A pokud si myslíte, že se vám povedlo vytvořit dobrou fotoreportáž, pošlete nám ji na mozaika@pionyr.cz. Máte-li zájem o bližší informace, kontaktujte Annu Novákovou na e-mailové adrese: anna.novakova@pionyr.cz nebo telefonicky 777 793 702 (na toto číslo volejte i v případě, pokud nebude keška na svém místě).

Přejeme úspěšný lov.

Barrandovské ateliéry sice nejsou kino, zato mají pro českou kinematografii velký význam. První film zde byl natočen roku 1933.

Pro zajímavost – v roce 1963 bylo v tehdejší Československu 3738 kin. Téměř v každé obci bylo v provozu kino.

I tak může vypadat kino. Díky speciálním 5D-technologiím můžete zažít nejen trojrozměrný obraz a Hi-Fi zvuky, ale pocítíte „skutečnou“ bouřku, nárazový vítr, vyzkoušíte „myší“ efekt.

V únoru roku 1931 měl v biografu Alfa premiéru první český stoprocentně zvukový a mluvený film Tonka Šibenice režiséra Karla Antona. Teď už kino není v provozu.

Bod A	N 50°05.161' E 14°24.990' Otázka: První číslice nad vchodem.	
Bod B	N 50°04.949' E 14°25.205' Otázka: Počet bankomatů na domě.	
Bod C	N 50°04.902' E 14°25.525' Otázka: Počet samohlásek v nápisu nad vstupem do pasáže (červená i bílá písmena).	
Bod D	N 50°04.851' E 14°25.590' Otázka: Součet první číslice na červené tabulce a poslední číslice na modré tabulce (čísla domu).	
Bod E	N 50°05.040' E 14°25.459' Otázka: Hledané číslo se rovná počtu zlatých písmen nad vchodem do pasáže mínus jedna.	
Bod F	N 50°05.180' E 14°25.629' Otázka: První číslice na červené tabulce.	

Finální keška: N 50°05.ABC' E 14°25.DEF'

N 50°05.

A

B

C

E 14°25.

D

E

F

RESET 2015 – SEZNAMTE SE, KEMP DŽBÁN

To, za kolik měsíců se sejdeme na republikovém setkání pionýrských oddílů – RESET 2015, se dá spočítat na jedné ruce. Ano, už zbývá jenom pět měsíců a ze všech koutů naší země přivezou vlaky a autobusy pionýry a pionýrky do Prahy, aby se potkali a společně si užili víkend. Už máte ve svých nových kalendářích zatrženo 12.–14. června 2015? A už jste přihlášení přes www.prihlasovna.pionyr.cz?

KEMP DŽBÁN SE PŘEDSTAVUJE

Kemp Džbán se nachází v okrajové části Prahy 6 – Vokovicích, na okraji přírodní rezervace Divoká Šárka s výhodným spojením do centra Prahy (teď by vám cesta do centra trvala cca 35 minut, až bude metro, bude cesta určitě ještě rychlejší). Celý areál kempu o rozloze 4,5 ha je oplocen a své stany můžete postavit na rovinatém

travnatém povrchu. Je možné využít sprchy s teplou vodou. K dispozici je wi-fi připojení po celém kempu. Svě psí kamarády, prosíme, na setkání neberte.

V areálu se nachází i restaurace Šárka, která je v okolí vyhlášená svým kvalitním jídlem. K ubytování lze využít i pokoje v blízkých hostelech. Jeden je přímo v areálu kempu a druhý je necelých dvě stě metrů od kempu.

Kapacita v pokojích je omezena na cca 90 lůžek (2–5 lůžkové pokoje se společným sociálním zařízením). Doporučujeme kombinovat ubytování – část dětí je v pokoji (ti nejmladší), část dětí ve stanu. Příště už vám prozradíme více o chystaném programu.

KRÁL VÁCLAV IV.

Český a římský král Václav IV. se narodil 26. 2. 1361 v Norimberku, jako netrpělivě očekávaný dědic trůnu, ve třetím manželství Karla IV. s Annou Svídnickou. Už od narození jej jeho otec podporoval a jako budoucímu českému králi mu umetal cestičku (jenom získat pro Václava říšskou korunu jej stálo nemalé úsilí a hodně financí). Václav byl už ve svých dvou letech korunován za krále pražským biskupem Arnoštem z Pardubic, který se stal i jeho vychovatelem. Václav byl sice vzdělaný muž, ale vlastnosti jako nerozhodnost, nesamostatnost a závislost na druhých mu neumožnily stát se úspěšným panovníkem. Po smrti jeho otce, Karla IV., se Václav opravdu snažil vládnout, ale tato snaha ho postupně přešla a více než

vládě se věnoval zábavě. Proto začal mít i velké spory s českou šlechtou, která mu zazlivala jeho nezajem. Dokonce byl i několikrát uvězněn.

Podle pověsti, když byl vězněn v Praze, mu pomohla uprchnout sličná lazebnice Zuzana. Král Václav projevil ve vězení touhu se vykoupit, a tak se pražští konšelé usnesli, že mu koupel povolí. Když už byl mimo vězeňskou kobku, pojal myšlenku, že už se tam vrátit nechce. I domluvil se s lazebnicí, zda umí veslovat, a když zjistil, že ano, požádal ji, aby jej převezla na druhý břeh. Zuzana tak učinila a král ji za její statečnost odměnil. Na místě původní lázně dal postavit novou a věnoval Zuzaně i roční rentu. Z vděčnosti pak povýšil lazebnické řemeslo na roveň ostatním

řemeslům a do znaku věnoval lazebníkům ledňáčka ve šlójíři.

Druhá pověst vypráví o předpovědi, kterou pronesl hvězdář. Král prý zhyne před svatovítskou věží (rozestavěná věž svatovítského chrámu na pražském hradě). Král Václav se velice zalekl této předpovědi, rozhodl věž zbořit a pro jistotu ujel z Prahy. Řemeslníkům se nechtělo dílo zničit, leč svého krále poslechnout museli. V českém království mezitím propukly nepokoje a lid se začal bouřit. Králi Václavovi se tato zvěst donesla a on se kvůli tomu velice rozčílil. Dostal srdeční záchvat a zemřel ještě dříve, než byla věž zbořena – tedy před svatovítskou věží, jak pravil hvězdář.

Kdo to byl?

Přinášíme vám pátou (novoroční) sadu indicií. Tentokrát je to určitě jednoduché. Víte už „Kdo to byl“? Pokud ano, tak správnou odpověď zašlete na adresu anna.novakova@pionyr.cz (nezapomeňte uvést, z kterého oddílu a pionýrské skupiny jste). Zapojujete-li se do hry až nyní, nalistujte si tajemné postavy i v předchozích číslech Mozaiky a zašlete nám své odpovědi.

MÁ SVÁTEK 30. ČERVNA, POBLOUZNILA PANOŠE CTIRADA,

POBLOUZNILA PANOŠE CTIRADA,

PATŘILA DO DRUŽINY BOJOVNICE VLASTY,

Brno

Dolní Slivno

KOPŘIVNICE

Pionýrské Vánoce

Kopřivničtí pionýři oslavili i letos Vánoce společně. V jednom termínu, 19.–21. prosince, na dvou místech. S dětmi z oddílu Šedé myšky v Kopřivnici v naší klubovně a vedoucí společně na chatě na Pstruží.

V klubovně v pátek jsme se sešli v hojném počtu a prvním bodem programu byla výroba stromčků. Každé dítě si udělalo svůj vlastní malý vánoční stromček a pěkně ho ozdobilo. Po sobotní procházce a obědě v přírodě jsme se vrátili do klubovny připravit slavnostní večeri. Klubovna vypadala krásně vánočně a ani my jsme nezapomněli na pěkné oblečení, slušné vychování a dárečky.

Ve Pstruží tým OlbramChallenge uspořádal pro příznivce naší skupiny vánoční víkend. Program byl nabitý od příjezdu až do sobotního večera, kdy vypukla očekávaná vánoční večere. Chatou vládla vánoční pohoda a nakonec přišel čas i na dárečky.

Doufáme, že jste si vánoční pohodu užili stejně tak jako my, a v novém roce přejeme všem hodně štěstí, úspěšných akcí a hodných dětí.

Kamila Šumšalová, PS Kopřivnice

JOSEFOV

Policejní akce „Bezpečí pro školu 2014“

Nevím, jak moc si naši vedoucí uvědomují, jak je důležité spolupracovat s městem, obcí a dalšími složkami v místě svého působení. U nás v Jaroměři, potažmo v Josefově, si to uvědomujeme již dlouho, a právě proto vždy vycházíme vstříc prosbám města či jeho organizačních složek o pomoc při pořádání různých akcí. Proto jsme byli první, na koho se obrátila městská policie, když sháněla figuranty pro své uzavřené policejní cvičení. Jsem velmi ráda, že se této akce mohli naši oddílci zúčastnit. Takto celou akci popsal příslušník MP, který jí velel:

„V sobotu 22. 11. 2014 proběhlo na josefovské základní škole cvičení Městské policie Jaroměř s názvem „Bezpečí pro školu 2014“. Tématem cvičení byl útok aktivního pachatele, který pronikl do školy s cílem zranit nebo usmrtit co nejvíce lidí. Hrozba napadení útočníkem je bohužel rozrůstajícím se

celosvětovým problémem a jak se v nedávné době ukázalo, nevyhnula se ani České republice. Asi nikomu neunikla zpráva o tragédii, která se odehrála na škole ve Žďáru nad Sázavou. Zde psychicky narušená žena pronikla do školy a nožem začala napadat studenty. Několik jich zranila a jednoho chlapce dokonce usmrtila. V případě aktivního pachatele je jeho rychlá eliminace úkol s nejvyšším stupněm důležitosti a taktika zákroku je v tomto případě velmi specifická. To byl také důvod, proč se strážníci Městské policie Jaroměř připravují i na řešení těchto situací. Během samotného cvičení byl prostor školy uzavřen a na místo měli přístup pouze organizátoři, proškolení figuranti a zasahující strážníci. Cvičení bylo zaměřeno na co nejreálnější přiblížení ke skutečné situaci. Po škole se pohyboval ozbrojený a nebezpečný pachatel, který napadl každého, kdo mu přišel do cesty. Úkolem strážníků bylo zorientovat se v panice, která na místě vznikala, lokalizovat nebezpečného pachatele a okamžitě ho eliminovat. K realitě celé události přispívali i namaskovaní zranění figuranti. Přímou lvi podíl na tom, že se podařilo tuto mimořádnou událost přiblížit co nejvíce reálné situaci, mělo nejen vedení a zaměstnanci školy, ale hlavně všechny děti, které se tohoto cvičení zúčastnily. Jejich ukázněnost, disciplína a mimořádné kvalitní herecký výkon, dokázaly realitu celého cvičení posunout až na hranici maxima. Plně doufám, že naše děti nebudou muset nikdy čelit tak děsivé hrozbě, jako je aktivní střelec nebo jinak ozbrojený pachatel. Pokud však ano, věřím, že děti i zaměstnanci školy budou vědět, jak se v takové situaci chovat, a strážníci Městské policie Jaroměř budou připraveni rychle a účinně zasáhnout a zastavit každého, kdo by chtěl děti ohrozit. Na závěr bych chtěl velmi poděkovat panu Mgr. Lukáši Zvěřinovi, řediteli ZŠ v Jaroměři – Josefově, za jeho vstřícný přístup a všem dětem i figurantům, kteří se cvičení zúčastnili. Poděkování patří i vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví paní Mgr. Petře Šilhánové, která zajistila namaskování zraněných figurantů na velmi profesionální úrovni.“ Strážník Petr Skála

Ivana Vejvodová, PS Za Vodou Josefov

DOLNÍ SLIVNO

Mikuláš v Dolním Slivně

Tak jako každý rok jsme 7. prosince uspořádali Mikulášskou besídku a s našimi nejmladšími dětmi připravili krátký program. Nechyběla recitace, zpěv, tanec a pohádka. Letos jsme secvičili ve zkrácené verzi pohádku Sněhurka a sedm trpaslíků. Sice trpaslíků bylo jen šest, ale jako ve správné pohádce vše dopadlo dobře, Sněhurku zachránil princ.

Po programu za znění vánočních koled a při záři prskavek k nám zavítal Mikuláš s andělem a s dvěma čerty. Po nadílce nám Mikuláš slíbil, že za rok se uvidíme znovu.

I letos jsme vystavili výrobky dětí a fotografie z naší činnosti. Lidé se tak mohli podívat, jak jsou děti šikovné. A na fotografiích mohli vidět, co všechno v našem oddíle děláme.

Kamila Podolská. 1. PTS Táborník

HABARTOV

Výlet za keškami

Vydali jsme se na osmnáctikilometrovou výpravu z Oloví do Habartova. Naše cesta nás vede ke kostelu archanděla Michaela, kde nám navigace hlásí první keš. Pokračujeme nově vybudovanou naučnou stezkou k rozhledně Cibulka. Cesta nás vede opět do kopce a ocitáme se poblíž druhé keše. Tady se zastavujeme poměrně nadlouho, nemůžeme ji totiž najít. Když už uvažujeme o tom, že keš asi vzdáme, povedlo se a za chvíli už stojíme na vrcholku kopce u kapličky. Cestou k rozhledně odlovujeme ještě tři kešky. Naštěstí se částečně zvedla mlha a my se mohli podívat do dálky. Ještě nám zbývá pěkných pár kilometrů, a tak se vydáváme přes Libnov do Krajkové, kde odlovujeme poslední keš.

Anna Kováčová, PS des. St. Roubala

Habartov

Holešov

Josefov

Josefov

Kdyně

Klatovy

Všechno NEJLEPŠÍ!

- 4. 1. slaví své 65. narozeniny Marie Mikešová z PS Přelouč (Pardubická KOP).

Blahopřejeme!

HOLEŠOV

Turnaj v ringu po čtyřladvacáté

Naše PS M. Očadlíka se již tradičně od roku 1990 účastní turnaje v ringu společně s našimi kamarády z TOM, Bystřice pod Hostýnem. V letošním roce organizace turnaje padla na nás, pionýry. Turnaj se konal v neděli 23. listopadu v tělocvičně TYMY. Z našich PS se turnaje zúčastnila tři družstva. V celkovém pořadí jsme se umístili na třetím, čtvrtém a pátém místě. Společně jsme prožili krásné sportovní dopoledne se spoustou zážitků. Děkuje našim kamarádům z Bystřice pod Hostýnem za jejich sportovní chování a těšíme se příští rok do Bystřice p/H.

Karolína Vaclachová

BRNO

CVVZ: Nejvíce bylo pionýrů

Během prodlouženého víkendu kolem Mezinárodního dne studentstva v listopadu se v Brně konala letošní Celostátní vzájemná výměna zkušeností. Na této akci, častěji nazývané jednoduše CVVZka, je na moment zapomenuta neváživost mezi oddíly a organizacemi a pozornost se přesouvá

k jednoduché dvojici cílů – něco se dozvědět a něco předat dál.

A i letos byla nabídka programů poměrně široká – od sportu, přes environmentální programy a zážitkovou pedagogiku, až po komunikaci, účetnictví a techniku. Na CVVZce však nejde jen o program, přestože zaujímá převážnou část dne většiny účastníků, na této akci je možné najít i nové přátele či nové kontakty k přípravě dříve neuskutečněných a neuskutečnitelných projektů.

Pokud jste však chtěli narazit na nějakého pionýra, ani to vám nemuselo dát velkou práci. Meziročně se mezi nimi udržuje velká účastnická základna a letos byl Pionýr dokonce nejzastoupenější organizací na celé akci.

Osobně můžu CVVZ doporučit z obou pohledů, účastnického i organizátorského. Jelikož jsem se nikdy nevrátil nespokojen, a přestože fyzicky unaven, po psychické stránce vždy neuvěřitelně odpočat, věřím, že tato akce má smysl. Třeba se na příštím ročníku, 13.–15. listopadu 2015 v Chrudimi, potkám i s vámi.

Gomi

KDYNĚ

Stromečky pro zvířátka

Stromečky pro zvířátka jsme zdobili 20. 12. I přes vrtochy počasí jsme vyrazili do lesa pod Škarmanem s vánočními dobrotami. Tentokrát nás bylo přes 30 a po naplnění krmelce, ozdobení stromečků a obdarování dětí perníčky jsme si ještě sborově zaprskali prskavkami. Cestou jsme si také mimochodem pochvalovali čistotu lesa, který jsme před časem uklidili v rámci akce Odpadománie.

Pavla Tochorová, PS Safír

KLATOVY

Strašišchůzka

Píše se magický den! Dokončuje se výzdoba, dodělává se zombie vizáž, zapalují se poslední svíčky a děti už stojí netrpělivě před dveřmi do klubovny. Nevědí ale, co je čeká! Schůzka plná tajemných her, vyprávění strašidelných historek a také spoustu vynikajících dobrot! Rodiči milované děti jsme (my zombie umělkyně) začaly přetvářet na ZOMBÍ! Když se celá klubovna hemžila mrtvolkami, mohli jsme si začít hrát! Hry jako Upír, Zombie a Zombie strážce měly velký úspěch!

Zombice *Nikolice* a *Lucice*, PS Tuláci Klatovy

Kopřivnice

LEDEN 1990

Dalo by se také říci: rok „0“ – 1990 je totiž posledním rokem desetiletí a přitom byl pro celou společnost, ale i pro pionýry zvlášť vlastně rokem nultým. Všichni ho vnímali jako začátek čehosi nového, i když čistě matematicky „novým“ je až rok „1“. Ale podobné hříčky tehdy nikoho nezajímaly: šlo přece o start, rozběh, příležitost... Těžkosti přišly až následně a v našich ohlédnutích se jim samozřejmě nevyhneme, ostatně základní problémy naznačíme už v tomto povídání.

Povšechně

UPOKOJENÍ VE SPOLEČNOSTI,

které přinesl závěr roku 1989 – dokončením úplné přeměny nejvyšších orgánů státu (vlády, vedení zákonodárního sboru) a volbou V. Havla prezidentem dospěly zásadní politické změny do nesporného vrcholu a společenská situace se začala vracet do obvyklých kolejí. Novoroční prezidentský projev, z něhož si asi nejvíce všichni zapamatovali větu: „Naše země nevzkvátá.“ – byl potvrzením toho, že nejde o sen, z něhož se všichni probudí. Bylo zřejmé, že nešlo o žádné kosmetické překabátění, ale o faktické nevratné procesy a bylo jasné, že dalším zlomovým okamžikem budou volby v červnu. Ty měly nadobro stvrdit prožité události a jimi do jisté míry zbývalo naplnit poslední větu prezidentského projevu a výzvu zároveň: „Tvá vláda, lide, se k tobě navrátila!“ Do té doby velké události končily a zbýval každodenní život.

POD POVRCHEM TO VŠAK ŽIJE

Oč méně událostí se dělo na vrcholu pyramidy, o to dynamičtější bylo dění v nižších patrech společnosti. Tehdejší politické strany (tzv. tradiční i nově se rodící), společenské organizace či další součásti společnosti byly v pohybu – více či méně chtěném, ale jistě se zrychlujícím. Vše si žádalo nejlépe okamžitou proměnu. Ba, někdy i to, co dobře fungovalo. To je ovšem proces, který s sebou nese každý velký společenský zlom, a my jsme ho byli na přelomu let 1989–1990 přímými účastníky.

Co se ještě před pár měsíci jevilo jako maximalistický a jen nesnadno splnitelný požadavek, to byla v lednu 1990 již překonaná meta, o níž bylo zbytečné hovořit. Ustát a do jisté míry rozumně vyvážit protichůdné nároky nebylo nijak snadné. Byla to doba velké výzvy, dnes by se řeklo:

„POŘÁDNEJ CHALLENGE!“

Na jedné straně všednodenní události – na druhé straně zanícení až entuziasmus a zájem lidí pracujících s dětmi v Pionýrské organizaci SSM... To provázelo dění v oddílech, na pionýrských skupinách i všech vyšších orgánech PO SSM v prvních třech týdnech roku 1990. Vše směřovalo k jednání konference. Od ní očekával leckdo leccos – snad i mávnutí kouzelného proutku, jež vyřeší všechny problémy provávající společnost vždy málo

„Při ohlédnutí za přelomem let 1989–1990 se mi živě vybavuje vzpomínka na jednu z mých prvních pionýrských cest do Prahy na zasedání tehdejšího předsednictva České ústřední rady Pionýrské organizace SSM, kde jsem byl předat materiály z naší městské konference a požádat o možnost vystoupení na odpoledním zasedání pléna České ÚR PO SSM. Několik hodin jsem čekal za dveřmi, abych se dozvěděl, že nejdou o našich návrzích, ale o tom – jak mne umlčet. Závěr byl jednoznačný: nemám právo vystoupit.

Týž den jsem se poprvé setkal i se současným předsedou Pionýra Martinem Bělohávkem. S tím jsem našel společnou řeč... A tak tento den ovlivnil můj život na dalších několik roků.

Společnými silami se podařilo celou organizaci dát do pohybu a na konci prosince 1989 jsem byl dotázán, zda je brněnská organizace schopna do jednoho měsíce organizačně připravit mimořádnou konferenci pionýrských pracovníků.“

*Vlastimil Coufal, předseda Městské rady PO SSM Brno
a od května 1990 místopředseda České rady Pionýra*

vnímanou a ještě méně oceňovanou práci s dětmi ve volném čase.

Vzrušené diskuze nabíraly na intenzitě, jak ze sebe lidé postupně setřásali určitý ostych. Uvolňoval se místy skutečně zadržovaný gejzír energie. A třeba jen tento prvek, kdy na sebe narážely různé zkušenosti s odlišnými přístupy – od volnomyšlenkářské Prahy až po (například na Slovensku opravdu blokové) iniciativní vystupování, vyvolával srážky sám o sobě, ani se ještě nepřešlo k vlastnímu obsahu...

SLABINOU BYLA DISKUZE PŘED JEDNÁNÍM

Na tu vlastně ale nebyl tak úplně čas. Proti sobě stály dvě tendence: Rychle uspořádat celostátní konferenci – i jako doklad vůle po změnách, a na ní provést přeměnu. Současně tu byla potřeba věcné rozpravy, nároky na čas pro vyjasňování názorů, pohledů, vůle nově definovat potřeby a jejich oddělení od „hurárismu“. Tento rozpor nebyl rozumně řešitelný, viděno s odstupem: pro tehdejší vedení PO SSM šlo vlastně o playbu mezi Skyllou a Charybdou...

Kdo si poctivě sestaví časovou osu dění v PO SSM od listopadu '89 do ledna '90 nemůže říci, že by všechny orgány Pionýrské organizace SSM „spaly“ nebo pohlrdaly názory zdola. Ale ono nebylo ani možné – při zachování základních demokratických principů – reagovat ze dne na den (občas i z hodiny na hodinu) – události se totiž valily neuvěřitelnou rychlostí. Přitom v nejvyšších orgánech PO SSM (předsednictvo Ústřední rady PO SSM a Ústřední rada PO SSM, a totéž v obou republikách – české i slovenské) bylo mnoho dobrovolníků ze všech regionů... To je prvek, na který se leckdy zapomíná. Proti tomu totiž stála představa, že by neměli mluvit „aparátníci“, navíc ti – jakkoli byli okamžitě dosažitelní – rozhodně neměli v orgánech většinu. A tak nešlo zcela objektivně vždy přijít s odezvou ihned, jak by to bylo potřeba.

Dalším momentem k nepřehlédnutí byla nesporná setrvačnost, která v organizaci rozměru PO SSM z r. 1989 byla. Vytřvalost však měla i velkou přednost – organizace průběžně stále řádně fungovala: oddíly se scházely – děti měly činnost, což jistě nebylo

špatně. Proto posuzovat klady i zápory dění té doby je nutné v souvislostech.

VÝHRADY K PO SSM

Není zde prostor pro podrobný rozbor slabín a kladů PO SSM. Jistě, klišé nabízí snadný výsledek: odsouzení, neboť šlo o organizaci poplatnou režimu. Tohle pokroucené veřejné mínění bylo a stále je nesmírným nebezpečím. Ale dříve nebo později i v širším povědomí převáží závěr, že nic není jen černé (či bílé)! Předlistopadová veřejnost většinou zaznamenávala jen stafážové záležitosti PO SSM a nevěděla téměř nic o dobré neformální práci stovek pionýrských oddílů a skupin. Jakkoli bylo „všechno špatné“, tak neoddiskutovatelnou skutečností zůstane, že pionýrští pracovníci si své řekli na Celostátní konferenci SSM (začátkem listopadu 1989). A řekli hlasitě a důrazně, co je v organizaci štvě a co jim vadí. O dva měsíce později proto jen opravdu malíček množství vedoucích bylo tak nespokojených, že chtěli práci s dětmi ukončit.

Nespornou slabinou organizace byl vztah k pionýrské vrchnosti, kterou řada „obyčejných“ vedoucích vnímala velmi kriticky, nezřídka i bez určitého důvodu, zkrátka jenom z principu. A také proto, že je vždy módní vedení kritizovat a svrhávat. Nebylo to v případě všech členů předsednictva Ústřední rady PO SSM spravedlivé hodnocení, ale byla to realita. Ostatně leccos prokázala i volba vedení na samotné konferenci, kdy například předseda ÚR PO SSM, Stanislav Klíma, svůj mandát obhájil a stal se prvním předsedou Pionýra. I delegáti uznali, že třeba právě on dělal, co mohl!

Ale byli i další členové předsednictva ÚR PO SSM, kteří trpně nevyčkávali a navíc za nimi byl kus poctivě dlouholeté pionýrské práce – Bohuslav Kühnel, Hynek Gregor a další.

A obsahová příprava konference nebyla přes nedostatek času zanedbána, „hlasu lidu“ bylo popřáno sluchu. V prosinci nastartovaná, byť jen pomalu se rozebíhající, veřejná diskuze přinesla nakonec stovky dílčích i zcela zásadních podnětů. Návrhy dokumentů připravené

Určitá část členů vedení PO SSM tvrdila, že není ani organizačně možné takové jednání připravit...

To se nakonec uskutečnilo i díky nesmírnému nasazení pionýrských pracovníků z Brna, kteří výraznou měrou přispěli k přípravě a organizačnímu zajištění hladkého průběhu konference.

I po čtvrtstoletí si zaslouží obdiv a patří jim velký dík.

k projednání konferencí byly o řadu z nich doplněny – v materiálech k jednání se promítly například v podobě i několika alternativních návrhů.

CO Z TOHO PLYNULO?

Podstatný výstup: na konferenci totiž nešlo o konflikt mezi zastánci jakési zkosťnatělé a neživotné podoby organizace a jejich odpůrci, novátory. Nikoli. Tam šlo o hledání

takové podoby, která by umožnila existenci i v nových podmínkách. Leckdo to nedomyšlel tehdy a neuvědomuje si to ani dnes, ale ať byla Pionýrská organizace SSM v mnoha ohledech kritizovaná a jistě jí do dokonalosti chybělo mnoho – umožnila tisícům vedoucích kvalitně pracovat s dětmi, vzdělávat se a využívat nesporné metodické zázemí. A i proto bylo v jednání tolik silných emocí – kdyby vše bylo jasné a PO SSM neměla

potenciál vytvořit zázemí novému, byla by příprava jednání (a i následný vlastní průběh konference) zcela jiným příběhem. Nešlo by o příležitost, ale o pouhou demontáž. Třebaže i podobný přístup existoval – například z obavy, aby obnovený Pionýr nebyl příliš silnou konkurencí novým sdružením, která již tehdy vznikala v představách některých přítomných...

Brno, 20. ledna 1990

Na jednání konference bylo původně zvoleno 440 delegátů s hlasem rozhodujícím z celého Československa, tři se však mandátu vzdali, zbylo 437 delegátů. Do Kongresové haly Výstaviště v Brně jich přijelo 414, což je 94%! I toto číslo svědčilo o zájmu pionýrských pracovníků o změny v Pionýrské organizaci SSM a jejich nasměrování.

MKPP BRNO 1990, VÍTÁNÍ DELEGÁTŮ

JEDNÁNÍ ZAČALO

Kdo zažil mnoho předcházejících konferencí, kdy se po v tichosti přijaté úvodní zprávě rozeběhla klasická diskuze, při níž se za řečnickým pultíkem četla předem připravená vystoupení, ten se nestačil divit. Ale to snad očekával jen málokdo... Jednu chvíli se zdálo, že nemalá část delegátů s sebou přivezla vlastní (a pochopitelně ten nejlepší) návrh nových dokumentů. A z toho byl značný Babylón...

Před zahájením konference ještě proběhla mezi delegáty anketa. Každý se mohl vyjádřit k nejdůležitějším bodům diskutovaných materiálů. Ta sice prokázala velkou shodu názorů z hlediska základního cíle – pokračovat v práci – a jeho rámcového vymezení, ale proti předpokladům to jednání neurychlilo. Některé skupinky delegátů či jednotlivci utápěli čas i energii svoji i ostatních

„Máme historickou odpovědnost a také příležitost samostatně rozhodnout o tom, jakou chceme mít naši organizaci. Vyrojilo se mnoho různých představ, návrhů i ultimativních požadavků. Rozhodujeme však demokraticky, snažme se především hledat to, co nás spojuje a na čem jsme schopni se v přesvědčivé většině shodnout. Čeká nás rozhodování o tak zásadních otázkách, jako je to, zda chceme, aby naše organizace byla i nadále pionýrská, nebo zcela jiná, jaké bude její základní zaměření a orientace, zda bude samostatná a nezávislá. Nenechme se při tomto rozhodování unášet vášněmi, uvědomme si odpovědnost za ty, kteří nám dali svoji důvěru.“

St. Klíma v úvodním slově předsedy na MKPP

v nekonečném připomínkování třeba již potřebnou většinou přijatého závěru, jen proto, že osobnímu názoru (čti formulaci) nebylo popřáno sluchu... Připomínky k připomínce připomínky – to byla nezbytná daň, kterou bylo třeba „platit“ za získanou volnost a nedostatečný respekt k vlastním pravidlům.

HLAVNĚ NĚCO UDĚLAT! COKOLJ A HLAVNĚ OKAMŽITĚ!

To bylo motto radikálů, aniž by tito nezřídka tušili či alespoň navrhovali, co a jak dál... Proto byly i chvíle, kdy

mnohé delegáty zaplavoval pocit nedůvěry – že nastalý zmatek může nakonec přerůst až v rozklad. Několikrát hrozilo, že se ve vymezeném časovém prostoru nepodaří konferenci dojít až k řádnému usnesení. Opakované návrhy, dohady, upřesňování, změny, hlasování a zase hlasování. Bojovných diskusí bylo vpravdě nekonečné množství – třebaže se často zápolilo skutečně „jen“ o slovíčka, nebo se konference utápěla v opakovaně vyvolávaných procedurálních problémech. Za zopakování však stojí, že v jednom nebyl spor vyhrocený či na vážkách: když přišla na pořad otázka, zda pokračovat v práci s dětmi. V tom panovala téměř úplná jednota: Ano, určitě, vždyť jsme v oddílech s dětmi dělali léta dobrou práci. Slovní řež nastávala často v jednotlivostech. Mnozí nebyli ochotni přistupovat na kompromisy při

formulování. Průběh jednání byl opravdu velmi složitý. Hlasovacím maratónem, často ani ne odstavec po odstavci, ale větu po větě procházely schválením nově tvořené dokumenty.

Navíc – a to připouštěla opravdu menšina účastníků – nešlo jen o nové dokumenty a nové tváře ve vedení. Konference měla sice dát potřebný nový rámec v podobě organizačního řádu (stanov), ale měla také nalézt shodu a stanovit jasný směr dalších kroků, které je nezbytné společně dělat.

VÝSLEDKY ALE PŘÍŠLY

Nabádání k zachování a užívání chladné hlavy slyšeli delegáti v průběhu jednání mnohokrát. Přesto se opakovaně rozpoutávaly dohady o věcech zásadních, ještě častěji však o detailech či slovíčkách. Po hodinách naplněných náročným jednáním se však dospělo i k úspěšným koncům. Chmurné předpovědi se nenaplnily, přes jistou rozrůzněnost názorů i motivací se delegáti dobrali zásadních závěrů:

- Bylo rozhodnuto, že organizace ponese název Pionýr/Pionier.
- Schváleny byly základní dokumenty obnoveného spolku, byť s označením prozatímní.
- Zvoleny byly nové nejvyšší orgány: Přípravná federální rada Pionýra a její předseda – Stanislav Klíma. Přípravná federální kontrolní a revizní komise Pionýra.
- Byl přijat text dopisu předsedovi vlády ČSSR Marianu Čalfovi a delegáti konference se dohodli, že vyšlou delegaci k prezidentu republiky V. Havlovi.
- Mimořádný sjezd Socialistického svazu mládeže byl vyzván, aby vzal na vědomí rozhodnutí o osamostatnění PO, která doposud byla součástí SSM, a schválil opatření, umožňující její osamostatnění bez zbytečných průtahů.

20. LEDEN 1990 JE ZAPSÁN V HISTORII ČESKOSLOVENSKÉHO PIONÝRSKÉHO HNUTÍ JAKO DEN OSAMOSTATNĚNÍ PIONÝRSKÉ ORGANIZACE.

VZNIKL, PŘESNĚJI OBNOVIL SE, PIONÝR, SAMOSTATNÁ ORGANIZACE DĚTÍ, MLÁDEŽE A DOSPĚLÝCH.

JEDNO Z DISKUTOVANÝCH TÉMAT BYLO PŘIROZENĚ POJMENOVÁNÍ. PRO PŘIPOMENUTÍ UVÁDÍME, Z JAKÉ NABÍDKY SE VYBÍRALO:

Po půlnoci (vlastně již v neděli 21. ledna) bylo přijato poslední usnesení a konference byla – za občasného zhasnutí světel v sále techniky nespokojenými s prodlouženým časem jednání – řádně ukončena.

NEŠPORNÝ ÚSPĚCH MĚL I SVÉ STÍNY

Kromě skutečnosti, že prozatímní dokumenty neobsahovaly ustanovení o symbolice – u níž převážil názor, že má být upřesněna až po daleko širší diskuzi vedené i s dětmi, nebo též kvůli nezodpovězeným otázkám – co bude s profesionálními vedoucími pionýrských skupin (na něž konference rozhodně ani odpověď dát nemohla) bohužel zůstaly jen ve velmi hrubých obrysech naznačeny potřebné organizační postupy, které bylo potřebné vykonat, ideálně koordinovaně. Pionýru tato nedůslednost přinesla do budoucna mnoho, zejména ekonomických problémů.

Na jednání přítomný předseda Ústředního výboru SSM, Martin Ulčák, sice slovně proces obnovy a osamostatnění Pionýra přivítal a přislíbil pomoc a materiální zajištění, ale

Československá pionýrská organizace, Československé pionýrské hnutí, Československý Pionýr, Děti pravdy, Dětská organizace, Kamarád, Lvičata, Organizace československých dětí, Pionýrská lvičata, Pionýrská organizace, Pionýrská organizace ČSSR, Pionýři 17. listopadu 1989, Pionýři pravdy, Práčata, Průkopníci, Svaz Československých pionýrů, Svaz odvážných, Zelený průkopník a Pionýr.

SLOŽENÍ PŘÍPRAVNÉ FEDERÁLNÍ RADY PIONÝRA:

Praha – město: Bělohlávek Martin, Kühnel Bohuslav

Středočeský kraj: Vostřel Jiří, Kohout Milan

Severočeský kraj: Jurajdová Jaroslava, Macela Václav

Jihočeský kraj: Roháček Pavel, Klíma Stanislav (předseda PFRP, za Čechy, Moravu a Slezsko)

Západočeský kraj: Kubů František, Stacová Miroslava

Východočeský kraj: Němec Jiří, Kloučková Alena

Severomoravský kraj: Kořenek Petr, Jánoščík Josef

Jihomoravský kraj: Dojiva Svatopluk, Drachová Vlasta

Bratislava – město: Beňová Zlatica, Fábryová Anna

Západoslovenský kraj: Godovičová Valeria, Ťuláková Zlatica (místopředsedkyně PFRP, za Slovensko)

Středoslovenský kraj: Bubňáková Jana, Juřík Marian

Východoslovenský kraj: Trembuljak Miroslav, Ocetníková Vlasta

Perličky k některým osudům členů PFRP:

Sváťa Dojiva – přijal odpovědnost za přípravu ekonomiky Pionýra, nakonec se však – jako bývalý skaut – rozhodl vrátit do své původní mateřské organizace a odešel i se všemi informacemi...

Josef Jánoščík – převedl úplně všechny pionýrské skupiny (svého) okresu Bruntál pryč z Pionýra do jiných organizací nebo je nechal zaniknout...

Všichni zástupci Slovenska odešli z federalizované organizace k 31. 12. 1992 při rozdělení federálního státu.

právě to bylo školní ukázkou důsledku našeho neopatrného a příliš důvěřivého přístupu. Zůstalo jen u příslibu.

Neujasněnost budoucích kroků a nedůslednosti v postupu, ba i neshody na jednotlivých organizačních úrovních, způsobily, že na mnoha místech následně převládly pouze

dílčí zájmy a blaho a zájem Pionýra trpěl. Napravovala to sice svojí následnou prací Přípravná federální rada Pionýra, ale ta nemohla zastat všechno. Ostatně ne všichni její členové se práce v ní účastnili a k naplňování závěrů MKPP přispívali, někteří působili i naopak...

Do konce ledna 1990

se toho už o mnoho více nestihlo, i když se na mnoha věcech začalo pracovat doslova hned po skončení konference. Bylo třeba zabezpečit především osamostatnění organizace – po stránce organizační i ekonomické. Na vrcholu pionýrské pyramidy aktuálně probíhalo zpracování oficiálních dokumentů, aby mohly být postoupeny Federálnímu ministerstvu vnitra – to bylo příslušným státním orgánem, který dokumenty tehdejších společenských organizací schvaloval, přesněji potvrzoval. V nižších patrech docházelo k následným prudkým i pohnutým debatám o výsledcích vrcholného pionýrského (i svazáckého) rokování a jeho dopadech. Tam byl jeden z nejdůležitějších úkolů vytvořit nové orgány Pionýra – zajistit volby jejich členů, od pionýrských skupin až po celostátní úroveň, a času na to nebylo nekončelně, termín byl do konce května toho roku, aby tak bylo vyslyšeno ono původně tak hlasité volání po personální obměně. A šlo o jeden z příkladů, že snáze se hovoří, než koná...

Do života bylo také potřeba uvádět další schválený ideový cíl konference: spolupracovat s nově vytvářenými i obnovovanými organizace dětí (a mládeže), které se najednou objevovaly jako houby po dešti. To nebylo vždy snadné a své u toho sehrávaly opět stereotypy v myšlení. Mnozí neznali minulost a ti znalí se nechtěli rozvzpomenout, jak to bylo například v r. 1970, kdy naprostá většina tehdy existujících organizací, mezi nimi i samostatný Pionýr, ukončila svoji činnost a společně vytvářela novou jednu organizaci – tehdy Socialistický svaz mládeže, respektive jeho dětskou součást Pionýrskou organizaci. A hlavním držitelem a správcem majetku byl právě SSM a nikoli Pionýrská organizace, která jako celek nebyla ani samostatnou právnickou osobou. To byly jenom pionýrské skupiny, které si – například z Junáka – přenesly svoji materiální základnu (stany či jiné podobné vybavení).

Mimořádný sjezd Socialistického svazu mládeže

se konal za týden po MKPP, ve dnech 27. – 28. ledna 1990 v Praze. Měl podobně dynamický a bouřlivý průběh a přijal celou řadu rozhodnutí, která zcela zásadně ovlivnila i širší vnitropolitickou situaci. Byla vytvořena nástupnická organizace SSM – Svaz mladých*/ a rovněž na něm došlo ke schválení osamostatnění Pionýra, jak žádala naše Mimořádná konference PP.

Martin

*/ Dnes už vlastně neexistující organizace, přesněji snad spíše přežívající zcela formálně, která se vlastně rozplynula, a to i s podstatnou částí nemalého majetku Socialistického svazu mládeže. Z něho Pionýr nezískal vlastně nic – až po r. 2000 několik nemovitostí, ty ovšem již od Fondu dětí a mládeže, který část majetku bývalého SSM, respektive Svazu mladých, převzal.

NESMIŘITELNÍ NEPŘÁTELÉ?

Předkládaný výklad vztahu křesťanství a komunismu jistě nepodá soustavný a úplný rozbor naznačeného tématu. Mám však za to, že nejde o umělou konstrukci, ale poctivé zamyšlení postavené na výběru určitých prvků z obou myšlenkových přístupů. A v následujícím čísle bude mít ještě pokračování. Nečiním si nárok na vyčerpání a úplné ozřejmení problému, ale jde o téma citlivé i zajímavé – tudíž ho nelze pominout.

ZKUŠENOST Z HISTORIE

V dějinách se vždy objevuje nějaké hnutí dávající vývoji společnosti nový směr a charakter. A kolem něj se následně otáčejí hlavní problémy: mravní, kulturní, sociální, náboženské a politické. Vznik křesťanství byl jedním z rozhodně nepřehlédnutelných okamžiků historie. Poukázalo na trhliny, v nichž byly vidět nedostatky tehdejšího (společenského) pořádku a ukázalo směry (nového) myšlení i touhy. Ba co více, bylo to takové myšlenkové zemětřesení, že filozofové, oligarchové, kněží, státníci (starověkého) Říma se buď zaklínali odporem vůči němu, anebo si od něho slibovali, že „starý“ svět padne... Křesťanství plnilo přání prostých lidí po čestném životě, po spravedlivém uspořádání společnosti. Ostatně neplatilo snad, že značnou oporou postupně se šířícího křesťanství byli otroci? Z historie pak víme, že zhruba tři staletí byli křesťané nezřídka i velmi krutě pronásledováni, aby s nástupem císaře Konstantina I. došlo ke konverzi státního náboženství – od pohanství ke křesťanství...

ROVNOST A SPRÁVEDLNOST – PŘÍKLAD PRVNÍ

Oba myšlenkové proudy byly v základu orientovány k obyčejným (chudým) lidem a na jejich podpoře také závislé. Prvotní křesťanská církev byla – viděno dnešními očima – nesporně „levicová“, přinejmenším s ohledem na prosazování ideje rovnosti všech lidí: „Propast, která za života odděluje bohatého člověka od jeho bližních, ho na věčnosti oddělí od Boha.“ (sv. Jan, řečený Zlatoústý) Komunismus je přímo bytostně spjat s myšlenkou rovnosti*, nejvíce sociální, odmítal ideu zvýhodnění výkvetu společnosti (dnes známou jako teorii elit), poukazoval na rovnost ras, národů... Apoštolové komunismu říkali o rovnosti například toto: „Rovnost nemá být provedena jen zdánlivě, jen v oblasti státu, nýbrž i skutečně, také v oblasti společenské a hospodářské.“ (B. Engels) Při vědomí, že jakékoli mechanické srovnání může pokulhávat – lze jen obtížně zamlčet tuto podobnost v jednom z myšlenkových základů.

SPOLEČNÝ MAJETEK – PŘÍKLAD DRUHÝ

První křesťané praktikovali společné vlastnictví nejen proto, že žili v enklávách pod neustálou hrozbou, ale i proto, že zřeknutí

se majetku jim ukládalo Kristovo učení. (Též zajišťovalo těsnější sepětí jednotlivých členů s komunitou a bránilo individuální nezávislosti a soupeření.) Tato fáze vývoje křesťanství trvala vcelku krátce, ale myšlenka společného vlastnictví opakovaně zesiluje... Existuje opravdu značné množství křesťanských hnutí, která zdůrazňují ideu společného majetku **/.

Například některé řeholní řády jsou založené na myšlence nejpřísnější osobní a společné chudoby (nejznámější řády františkánů, dominikánů, augustiniánů aj.). Jejich zakládání je třeba dávat do souvislosti s opakovaným oživováním ideálu křesťanské chudoby. Příslušníci řádu se vzdali vlastnictví majetku a žili z toho, co získali prací nebo almužnou. Zdůvodnění je prosté: Řeholníci a řeholnice, zatížení světskými statky a starostmi, by nemohli plně sloužit Bohu. Proto skládají slib dobrovolné chudoby. (Přesto kláštery, jako instituce, časem získaly značný, i když společný, majetek.) Mimochodem stojí za to připomenout, že už Platón žádal zřeknutí se soukromého vlastnictví... Ve svém pojednání Ústava (z r. 380 př. n. l., někdy se též uvádí Republica) vysvětloval, že by mělo být požadováno od vládnoucích Strážců, a zdůvodnění měl všedně střízlivé: soukromé zájmy by ohrožovaly nestrannost rozhodnutí.

OPRAVDU JEN NESMIŘITELNÍ NEPŘÁTELÉ?

Mnoho lidí vnímá křesťanství a komunismus jako zapřísažlé nepřátele... To lze jen těžko přehlédnout, natož pak popírat. Ovšem také to nevylučuje sdílení řady podobných myšlenek. A pomíjet, že rozpory mezi křesťanskými církvemi a „komunistickým“ státem byly dány nezřídka i prostým, nijak ideově podloženým nepřátelstvím, postaveným toliko na vyřizování si účtů, by také nebylo věcné. Nabízí se také otázka, zda jednou z ne nevýznamných příčin jejich konfliktu není i jejich soutěžení, protože ve své podstatě mají stejnou základní cílovou skupinu... I když jsem pro toto pojednání vybral pouze uvedené příklady a připouštím, že nesporně je mezi křesťanstvím a komunismem i dost rozporů, skutečnost, že jádrem obojího je hledání spravedlivějšího uspořádání společnosti, než bylo v době vzniku aktuální, ta je obtížně vyvrátitelná.

TRADIČNÍ PIKANTNOST NA ZÁVĚR...

Sir Thomas More (1478–1535), spisovatel a myslitel, kancléř krále Jindřicha

Ilustrace: J. Dostál

VIII., je spoluautorem (spíše hlavním autorem) jeho knihy „Obrana sedmi svátostí“, za kterou papež Klement VII. udělil Jindřichovi VIII. čestný titul „obránce víry“**/. T. More měl prý původně záměr stát se mnichem, ba údajně si vyzkoušel dokonce žít jako laik v londýnském klášteře, nakonec však odešel do světského prostředí. Dodnes je považován za jednoho z největších evropských vzdělců své doby a za špičkového právníka. Přitom byl nesmírně zbožný a katolická církev jej ctí jako mučedníka a svatého – v r. 1886 byl blahověstěn a v r. 1935 byl svatořečen. Současně je ovšem považován za prvního utopického socialistu... Viz jeho pojednání Utopia (z r. 1516), kde mimo jiné rozvíjí myšlenku společného vlastnictví i na základě toho, že Božím záměrem bylo, aby lidé užívali světa společně.

Martin

* / Což uvádím s vědomím, že následná praxe šikany jedné tzv. společenské třídy tuto ideu popírala.

** / Jako nám nejznámější, třebaže opravdu radikální, se o uskutečnění této myšlenky pokusila první husitská komunita – při zakládání Táboru. Třebaže zde jedním z motivů zespoledenštění majetku bylo i očekávání brzkého konce světa, kdy pozemský majetek – vstupem do království nebeského – ztrácí smysl. *** / Ano – jde přesně o toho krále Jindřicha VIII., který následně oddělil anglikánskou církev od Vatikánu, neboť stejný papež mu odmítl vyjít vstříc ohledně rozvodu. To bylo současné i příčinou názorového rozchodu Jindřicha s T. Morem a vyvrcholilo filozofickou opravou.

UPOZORNĚNÍ:

Rozhodně se snažím nebýt podjatý, ale takto spletené vazby a omezený prostor nutí ke stručnosti a ta může občas svést ke zjednodušení.

Uvědomuji si také, že toto téma se nás přímo bytostně nedotýká, ale žijeme v kulturním prostředí, které má nepochybně křesťanské základy, proto jistě stojí za pozornost.

PRAVÝ REGISTR NEVÍ, CO DĚLÁ LEVÝ

Se začátkem roku mnozí z vás nejspíš narážejí více než jindy na nesrovnalosti v údajích o vaší pionýrské skupině, uvedených ve veřejných registrech. Je to znát i z dotazů, které se na Ústředí Pionýra množí, bohužel vám často musíme odpovědět, že se o odstranění chyb snažíme, ale prostě to trvá...

A PROČ TO TRVÁ, KDE JE PROBLÉM?

Podle posledních zjištění od vyššího soudního úředníka (MS Praha) jde především o to, že systém, který je naplněn údaji a říká se mu v našem případě Spolkový rejstřík, má dvě vzájemně nepropojené databáze – jednu přímo pro pobočné spolky a jednu pro hlavní spolek. Bohužel není známo, do které z databází kdo co zaznamenává, proto se jednou námi požadované změny promítnou přímo ve výpisu pionýrské skupiny a podruhé zase jen ve výpisu pobočného spolku Pionýra.

KDY BUDOU TYTO ZÁVADY ODSTRANĚNY?

Zdá se, že by se to mohlo podařit do konce ledna, tedy do konce ledna bude systémovými správci rejstříku stanoveno, do které databáze se vkládají požadované změnové údaje, a následně s ní bude sjednocena i „ta druhá“. Nicméně za příslib úředníka z městského soudu ruku do ohně nedáme.

Údaje v ARES, pokud nekorrespondují s tím, co je na justice.cz, se pak aktualizují vždy mezi 10.–13. dnem v měsíci. Pokud tedy jste

na začátku měsíce požadovali změnu, sekretariát ÚP ji zpracoval a podal a vyšší soudní úředník zanesl – a vše se stihlo v jednom měsíci, změna na ARES se stejně projeví až po 10. dni následujícího měsíce.

1: Jů, nějaký nový dobrůtky!

2: A myslíš, že jsou všechny jenom pro nás?

ZPRÁVY Z ORGÁNŮ PIONÝRA

Rok se s rokem sešel a ke konci prosince skončilo funkční období delegátů České rady Pionýra, které je podle nových stanov vždy na jeden kalendářní rok. Byl to rok první podle úplně nových pravidel, což obnášelo očekávání, zkoušení, hledání i usazování. Všem, kdo se na tomto prvním (takže dvojmo pionýrském!) roce podíleli, patří poděkování. Věříme, že mnozí z delegátů se i letos na jednáních České rady budou potkávat.

Tím se ale dostáváme k další aktuální informaci. „Letošní“ složení České rady Pionýra bude známé nejpozději do 30. 3. 2015, proto připomínáme, že není čas na odkládání kroků, které k tomu směřují (tedy především uspořádání krajských shromáždění delegátů na všech KOP a s nimi spojených voleb).

Na začátku ledna se také sešla Rozhodčí komise Pionýra, která především projednávala jedno aktuální podání, či moderní řeči jednu pionýrskou kauzu. Kromě toho také pracovala na své závěrečné zprávě za rok 2014, která je nutná mimo jiné do připravované výroční zprávy Pionýr 2014.

REKLAMA, DAR, DANĚ? JAK NA NĚ?

Kdo jste už někdy měli přislíbený nějaký dar, možná vám zamotaly hlavu otázky jako: A je potřeba sepsávat darovací smlouvu? Může si to dát dárcé do daní? A co když mu poděkuju v místních novinách, nebude to už reklama? Zkusme si to rozšířovat.

DAR

Darem projevuje dárcé štědrost vůči obdarovanému a obdarovaný není vůči dárci vázán k protiplnění. Dárcé může darovat třeba i všechny svůj současný majetek. Každý dar se musí stvrdit darovací smlouvou, nebo alespoň příjmovým dokladem s poznámkou dar. NOZ nově zavádí závaznost smlouvy, kdy dárcé je darovací smlouvou zavázán k odevzdání daru. Není ale již povinen platit úrok z prodlení (§ 2057 odst. 2 NOZ). Obdarovaný tak je oprávněn požadovat jen samotný dar.

Dar lze též nově odvolat, a to ve dvou případech:

1. Pro hrubý nevděk obdarovaného vůči dárci.
2. Pro nezaviněné upadnutí dárcé do nouze. Pokud přijmeme nějaký hmotný dar, materiál, pak se vždy musí v darovací smlouvě ocenit (vyčíslit).

Pokud hodnota daru přesahuje 1000 Kč (nesmí však jít o více než 10% celkového majetku), může si jej dárcé započíst jako náklad při výpočtu daně z příjmu.

Pro drobné dárce vystačí tzv. potvrzení o daru, které se též může přiložit k daňovému příznání. Pokud vám někdo např. posílá

100 Kč měsíčně, můžete mu na konci roku vystavit souhrnné potvrzení o daru.

Odprodeje věcí za symbolickou částku (např. za 1,-) mohou být napadnutelné finančním úřadem, ale pro firmy jsou administrativně jednodušší, protože si to firma zaúčtuje jako prodej. Pro nás žádné riziko nehrozí. Nicméně je vždy lepší darovací smlouvu sepsat, aby finanční úřad nemohl firmu napadnout, že se chce vyhnout platbě daně z příjmu.

Protiplněním se nerozumí děkování. Děkovat tedy dárcům můžete, jak je libo. Poděkujte jim na webových stránkách, na facebooku, v místních novinách, v rozhlasu, ve výroční zprávě... pořád je to jen poděkování. Trochu sporné už je to u firemních dárců, kdy se uvede logo firmy, ovšem pokud se jedná o maličké logo např. na webu, stále jde ještě o poděkování. Ovšem u transparentu na pódiu pořádané akce už se jedná o reklamu...

REKLAMA

V případě, že firmě nabízíte určité zviditelnění, už je to obchod, něco za něco. Je potřeba sepsat smlouvu o sponzorském daru, ve které se přesně uvede, co, kdo a za kolik. Např.: Firma Horáček zapůjčí transparent o velikosti 2m x 3m, který bude po dobu koncertu „Veselé Vánoce“ dne 19. 12. 2014 umístěn

na pódiu v tělocvičně budovy Základní školy ve Vodouchách v době od 17:00 do 21:00 hodin. Firma Horáček transparent na místo určení doveze a po ukončení koncertu opět odveze. Pionýr vystaví fakturu na prodej reklamy, z které se normálně odvádí daň. S darem je více starostí a uplatnění slevy na dani je jen částečné, proto firmy preferují smlouvu o sponzoringu, ve smlouvě se to dá i rozdělit, pokud ze sponzoringu pokryjeme pouze náklady např. na rekonstrukci a nedosáhneme tím zisku, tak to nepodléhá dani.

Ať už se jedná o dárce, sponzory, nebo jen příznivce, nezapomínejte jim děkovat. Zvěte je na vaše akce, popřejte jim hezké Vánoce, pochlubte se občas e-mailem vašimi úspěchy, zašlete sem tam fotku z vydařené akce..., protože ve fundraisingu jde především o přátelství. Vzor darovací smlouvy, potvrzení o daru i smlouvy o sponzorském daru najdete na Servisu Pionýra (servis.pionyr.cz/Ke-stazeni/Fundraising/Vzory-smluv).

Máte zkušenosti s fundraisingem? Daří se vám? Nebo to naopak drhne? Přišli jste na fintu, která funguje? Podělte se s ostatními čtenáři Mozaiky o své zkušenosti! Nebo potřebujete pomoc, poradit? Pište nám na eva@pionyr.cz.

Eva

MŮŽETE NÁM NĚJAK POMOCI?

Ahoj, tak nám shořela základna... Takhle by mohl začínat rozhovor, který jsme bohužel v posledních pár letech slyšeli už dvakrát. Naposledy to bylo před pár týdny.

„V pátek v 19.07 byly osádky čtyř cisteren profesionálních a dobrovolných hasičů operačním střediskem vyslány k blíže neurčenému požáru v lese u Suchdola nad Lužnicí, do části obce Františkov. Když se hasiči k požáru dostali, zjistili, že hoří montovaný přístřešek sloužící jako zázemí pro dětský tábor“, uvedla mluvčí jihočeských hasičů.

Tolik zpráva v novinách. Kolik smutku a zmaru se za ní skrývá, si dovede jistě představit každý z nás. Zvláště dlouholetí správci táborů. Vždyť mnozí mají táborovou základnu jako součást svého života. Vzpomínky, zážitky, dny, kdy jsme si sáhli „na dno“, dny radosti, když se tábor povedl, ale i šťastné tváře dětí – to všechno vám při pohledu na spáleniště proběhne hlavou. A taky chuť pomoci, přiložit ruce k dílu, pomoci sehnat finance, pomoci s vyřizováním.

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Tentokrát jsem byl přímo u toho, když se věci „děly“. Požár vypukl v pátek 28. listopadu na táborové základně Pionýrské skupiny z Velenic. Při kontrole požářiště vyšetřovatelem hasičů vzniklo podezření na zásah žháře. Bohužel tento odhad profesionála potvrdila sobotní prohlídka policejním psovodem. Oddech, že máte příčinu požáru, ale i rozpaky

nad tím „kdo“

a „proč“. Myšlenky v hlavě, komu jsme co provedli, komu vadíme. Ale i co dál? Budeme pokračovat? Dokážeme to? Co ostatní kamarádi z tábora, pomůžou? Má to ještě smysl, anebo to prostě vzdáme?

RUKU V RUCE

Nebudu vás napínat. Už v sobotu týden poté se přímo na spáleništi sešla parta prima lidí všeho věku a o konci nikdo nemluvil. Ba právě naopak. Všichni byli pro pokračování. Jako zástupce Jihočeské KOP jsem jim byl nabídnout případnou pomoc s obnovou požárem zničené základny. Kdy jindy, když ne teď, by měli lidi pocítit, že někam patří, že za nimi někdo stojí, že nejde jen o placení příspěvků. Pionýr je určitě parta lidí, která dokáže táhnout za jeden provaz a v případě nouze si vypomoc.

Jsem rád, že potřebu pomoci cítili i zasahující hasiči, kteří nabídli pomoc s rekonstrukcí základny. Ale i obecní úřad, který skupině poslal finanční výpomoc. Bylo vidět, že skupina je součástí místních a mrzelo by je, když by o pionýry přišli. Má to smysl.

DOKÁŽETE POMOCI?

Velenické skupině shořela nejen kuchyně s veškerým vybavením, ale i rok staré podlahy

a padesát plachet na stany. Možná, když čtete tyhle řádky, vás napadá, „ale my máme..., nám přece zbývá...“. Ano přesně tohle je ta sounáležitost a vzájemná pomoc. Možná vám opravdu zbývá pár plachet či starší vybavení kuchyně. Pokud ano, tak kontaktujte zástupce skupiny nebo Jihočeskou KOP.

PS České Velenice: 728 947 456,
Bozena.Gruberova@seznam.cz
Jihočeská KOP: 777 248 703,
kancelar@jihocesky-pionyr.cz

CO „MOŽNÁ“ STOJÍ ZA POZORNOST I U VÁS...

Možná bychom si měli překontrolovat pojištění základen. Je pojistka aktuální, pokrývá pojistná částka případné škody, je v souladu s novým občanským zákoníkem?

Možná by stálo za úvahu překontrolovat majetkové vztahy. Je základna na našich pozemcích? Pokud ne – nešlo by s tím něco dělat? Ví o naší základně hasiči v místě, mají na nás kontakt?

Možná je čas i na ty revize. Kdy že jsme je dělali naposled? A hasicí přístroj máme?

Dušan Pěchota

JIHOČESKÁ KRAJSKÁ ORGANIZACE PIONÝRA

CO O NAŠÍ KRAJSKÉ ORGANIZACI ŘÍCI.

Můžeme jenom poděkovat předchozímu vedení naší krajské organizace za její vizi do budoucnosti. Bez ní bychom se dnes nemohli pochlubit naší největší chloubou. Tato chloubou je nemovitost HUSOVA v Českých Budějovicích, kterou spravujeme a využíváme pro prezentaci naší činnosti široké veřejnosti. Největší předností je však víceúčelový sál, který hlavně pronajímáme.

V SOUČASNÉ DOBĚ ÚSPĚŠNĚ PROVOZUJEME DVA VOLNOČASOVÉ KROUŽKY.

Keramický, který má svou kapacitu naplněnou a musí zájemce odmítat. Zdařilé výtvoř dětí z keramiky vystavujeme v přísálí divadelního sálu.

Divadelní, konkrétně divadelní mládežnický soubor ŠRAMOT, který má v letošní

divadelní sezóně úspěšnou hru „DOKONALÁ SVATBA“.

Víceúčelový sál je využíván především divadelním spolkem J. K. Tyl, který je největším nájemcem. Díky jeho představením navštíví divadlo a tím i naši nemovitost týdně okolo 200 návštěvníků. Pionýr prezentuje veřejnosti svou činnost na informačních panelech umístěných ve vestibulu budovy.

Sál je pravidelně využíván tanečními soubory pro zkoušky a soutěže. Sál pronajímáme neziskovým organizacím. Nejen pro divadlo

a tanec, soutěže, ale i pro jednání organizací a spolků.

Volné prostory pronajímáme neziskovým organizacím coby kanceláře. Radambuku – sdružení dětských organizací jihočeského kraje a sdružení Atavena – zabývajícímu se neformálním vzděláváním.

Návštěvníci Českých Budějovic z řad pionýrů mají možnost využít i skromné ubytování. Bohužel zatím pouze v naší klubovně, ve vlastních spacích a na karimatkách. Mohou využít i skromné kuchyňky a soc. zařízení.

Naše činnost se však nezaměřuje jen na volnočasový klub a pronájem našich prostor pro neziskové organizace. Ve spolupráci s PS pořádáme v rámci JČKOP i soutěže, a to turnaj v Ringu v Božejově pořádaný tamní PS, turnaj v uzlování O putovní pohár Zlaté růže pořádaný přímo JČKOP a soutěž či spíše setkání oddílů O korouhev rytíře Koce pořádaný v Čestvicích tamní PS.

I váš oddíl zveme na návštěvu Českých Budějovic a okolí.

Robert Halama, předseda JČKOP.

BONGO A BOBÍK

Za okny zuřilo jaro v podobě hlučících ptáků a při přípravě na schůzku s dalším klientem mi zbývalo téměř 10 minut. Bilancoval jsem první praktické zkušenosti s novým občanským zákoníkem a konstatoval, že jich je pomálu. Klient, který právě přicházel, se svěřil s případem, který byl již v režii nové právní úpravy: Pán, dejme tomu Novák, obýval domek po-

držel pan Novák a ať již Bobík ve své psí hlavě přemýšlel o čemkoliv, rozhodně neměl náladu na odvetný útok. Jeho tělíčko bylo zakrvácené a téměř současně s okamžikem, kdy spustil psí nárek, se ozval křik jeho majitelky. Pan Novák odtáhl Bonga na pozemek, zavřel do kotce a sousedku i s Bobíkem naložil do auta a odvezl k veterináři. Bobík se, po dvou operacích, zotavil, účty za veterinární výkony pan Novák uhradil a měl za to, že tím je vše vyřešeno. Na stole však před námi ležel dopis, ve kterém advokát majitelky požadoval uhradit celkem 2 500 Kč za cesty k veterináři a zpět, vykonané sousedčiným vozem a 50 000 Kč za nemajetkovou újmu Bobíka, který poraněním utrpěl šok s poukazem na to, že podle nového občanského zákoníku má zvíře – tedy i pes – nové postavení. Pan Novák si zoufal, protože 50 000 Kč představovalo téměř celý zbytek jeho úspor – přes 20 000 Kč již dal za veterináře. Celý případ jsem s páнем probral a dospěli jsme k následujícímu řešení: odpovědnost pana Nováka za napadení, byť vyprovokované Bobíkem, byla jednoznačná. Bongo, jako příslušník služebního plemene, měl mít košík – právě pro případ, že vodítko nebude dostatečným zajišťovacím prostředkem.

Pan Novák si toho byl vědom a fakticky se svým postojem k odpovědnosti přihlásil. Částku 2 500 Kč za cesty k veterináři jsem doporučil panu Novákovi uhradit – jednalo se o výdaje, které paní doložila, a je vcelku logické, že k veterináři vzdálenému 21 km cestovala s poraněným psem právě vozem.

PSÍ NEMAJETKOVÁ ÚJMA

Jinak se to ovšem mělo s nemajetkovou újmou. Nový občanský zákoník o nemajetkové újmě hovoří v § 2971 takto: „Odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohutky zvlášť zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmou každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.“ Z ustanovení mj. vyplývá, že právo na nemajetkovou újmu má každý – tedy ten, kdo je subjektem práva. Podle § 494 OZ „Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho

povaze.“ Ustanovení tedy neříká, že by se zvířata stávala účastníkem občanskoprávních vztahů na úrovni člověka nebo právnické osoby, ale že jsou tvorem, se kterým se zachází jako s věcí, pokud se to nepříčí faktu, že je to smysly nadaný živý tvor (poznámka autora: jak v této souvislosti pojímat jatka, skutečně netuším). Z toho důvodu jsem vyhodnotil požadavek na náhradu nemajetkové újmy pro Bobíka jako nedůvodný. Byl jsem si ale vědom, že určitá, nemajetková újma mohla vzniknout na straně sousedky (leknu tím, obavami o Bobíka a kdo ví, jak by to dopadlo, pokud by se případ dostal před soud), proto jsem panu Novákovi doporučil, aby sousedce sepsal ještě omluvný dopis a vedle 2 500 Kč za cesty k veterináři uhradil ještě 1 000 Kč jednak k náhradě obtíží, které nejsou kryty náhradou škody, s tím, aby za tyto peníze byl koupen třeba pamlsek pro Bobíka. Pan Novák tak učinil a věc tak byla vyřešena.

NÁHRADA ŠKODY NOVĚ

Na tento případ jsem si vzpomněl, když jsem uvažoval, jak začít cyklus článků o náhradě škody v novém občanském zákoníku: tato úprava je totiž nejenom odlišně formulována od úpravy předchozí, ale je i jinak pojata koncepčně a Bongův případ zahrnuje téměř všechny složky, které jsou pro pochopení použitelné.

Původně byla právní úprava rozdělena do dvou základních oblastí: jinak pro podnikatele a jinak pro běžné fyzické osoby. Nově byla tato dvoukolejnost odstraněna a současně se objevila novinka – povaha (původ) povinnosti, jejímž porušením škoda vznikla:

- Jinak se posuzuje porušení zákonné povinnosti (tedy jednání proti ustanovení zákona), u kterého se vyžaduje, aby zavinění škůdce bylo prokázáno.
- Jinak tomu je při porušení smluvní povinnosti (například dodat zboží včas), která je postavena na principu objektivní odpovědnosti.

Dřívější pojem škody byl nahrazen pojmem jazykově a obsahově obecnějším v podobě „majetková újma“, která je chápána jako újma na jmění (výraz pro majetek v nejširším slova smyslu) a představuje nejen úbytek aktiv (vozidlo zničené při dopravní nehodě), ale nově také přebytek pasiv (například povinnost nahradit smluvní pokutu za naše zpoždění nastalé dopravní nehodou).

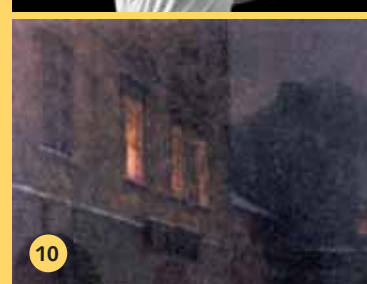
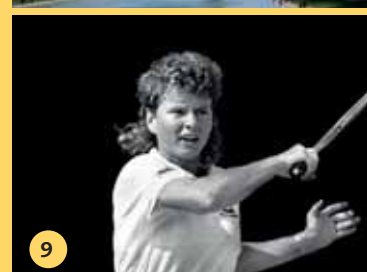
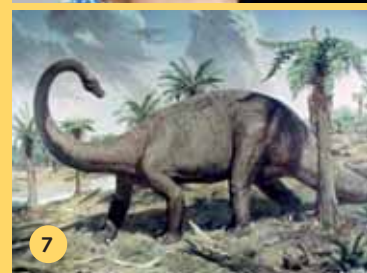
Častý problém s amortizací poškozených nebo zničených věcí řeší nová právní úprava výslovným stanovením pravidla, že pro určení peněžitě náhrady škody se vychází z ceny obvyklé v době poškození a zohlední se, co poškozený musí k obnově věci celkově vynaložit. Pokud tak v důsledku poničení části věci byl poškozený nucen koupit věc celou, hradí se celková cena a nelze již jakýmkoliv způsobem poměrně snižovat výši náhrady podle opotřebování (amortizace) poškozené věci. Pokračování příště.

**Michal Pokorný, advokát,
právní zástupce Pionýra**

Ilustrace: J. Dostál

blíž Prahy a byl vášnivým kynologem. Vlastnil německého ovčáka jménem Bongo, nositele řady ocenění ze soutěží služebních plemen. Jedné únorové soboty vyrazili na pravidelný výcvik, a když pan Novák otvíral vůz, to přišlo: otevřela se branka sousední zahrady a na ulici za ohlušujícího štěkotu vyběhl drobný Bobík – podle všeho vzdálený příbuzný teriéra – a z „odvážné“ vzdálenosti dvou metrů, zahrnoval Bonga psími nadávkami a výhrůžkami. Bongo souseda znal – vždy když procházel kolem jeho plotu, provázal jej štěkáním, vyskakováním, vrčením a vším, čím lze vyjádřit psí nepřátelství. Bongo chvíli sčernal v důstojném klidu a jen odhalil řadu zubů. To Bobíka rozzuřilo ještě více a začal vyskakovat do výšky. Náhle Bongo ztratil klid a napjal se na vodítko – pan Novák měl ale zkušenosti a bez obtíží Bonga udržel. Co ale nevydrželo, byla karabina na Bongově obojku – pan Novák dávno věděl, že by ji měl vyměnit. Karabina podlehl tahu padesáti dvou kilogramů živé síly a praskla. Další už bylo otázkou několika okamžiků: Bongo překonal vzdálenost k Bobíkovi skokem, pohybem hlavy srazil Bobíka na zem a čelistmi pevně sevřel hrudník, Bobíka zvedl, odhodil stranou, a aniž by jej pustil z očí, zaujal obranný postoj. To už ale Bonga za obojek

3. 2. 1945 provedlo Letectvo USA nálet na Berlín. Zahynulo 22 000 lidí.

3. 2. 1950 byl v Londýně zatčen fyzik německého původu Klaus Fuchs, jenž byl poté odsouzen ke 14 letům vězení. Fuchs musel utéct z nacistického Německa, protože byl členem studentské komunistické organizace. Studia dokončil ve Velké Británii; v letech 1943–1946 spolupracoval v USA na vývoji atomové bomby a poté vedl oddělení teoretické fyziky v jedné z nejdůležitějších britských laboratoří pro jaderný výzkum. Informace o výrobě vodíkové bomby, jež posílal do Moskvy, umožnily Sovětskému svazu vyrovnat americký náskok v této oblasti.

4. 2. 1945 začala jaltská konference (setkání představitelů SSSR, USA a Velké Británie). V tomto dni také Belgie opustily poslední německé jednotky. (obr. 1)

4. 2. 1915 se narodil Josef Vanc († 7. května 1944), voják a příslušník výsadku Carbon, jehož úkolem bylo vyvíjet zpravodajskou činnost a podněcovat ozbrojené povstání.

4. 2. 1955 se narodil Mikuláš Dzurinda, slovenský politik (1998–2006 předseda Vlády SR). (obr. 2)

6. 2. 1895 se narodil Ferdinand Peroutka, český spisovatel, dramatik a publicista – mimo jiné autor „Budování státu“ († 20. dubna 1978), v letech 1939–1945 byl vězněn v koncentračních táborech Dachau a Buchenwald. (obr. 3)

6. 2. 1905 se narodil Jan Werich, český herec, dramatik, scénárista a spisovatel († 31. října 1980). (obr. 4)

6. 2. 1945 se narodil jamajský hudebník a zpěvák Bob Marley († 11. května 1981). (obr. 5)

7. 2. 1945 bylo na žádost Švýcarska z koncentračního tábora Terezín propuštěno 1200 vězňů.

7. 2. 1965 se narodil Petr Váša, český básník, skladatel, výtvarný umělec – působil v Jasně páce a dnes působí v kapele Ty syčáci.

8. 2. 1405 se narodil Konstantin XI. Dragases, poslední byzantský císař († 29. května 1453).

8. 2. 1915 se narodil Robert Rakouský-d'Este, syn posledního habsburského císaře a českého krále Karla I. († 7. února 1996).

8. 2. 1955 se narodil John Grisham, americký spisovatel, jehož díla byla velmi často i zfilmována (Firma, Případ Pelikán, Porota).

9. 2. 1895 William G. Morgan z YMCA v Massachusetts poprvé představil volejbal.

9. 2. 1945 se narodila krásná americká herečka Mia Farrowová, známá mj. z filmů Woody Allena, se kterým nějakou dobu žila a pracovala. (obr. 6)

11. 2. 1905 se narodil Zdeněk Burian, malíř proslulý zejména kresbami pravěkých tvorů († 1. července 1981). (obr. 7)

12. 2. 1950 varoval Albert Einstein v televizním vystoupení před výrobou vodíkové bomby, kterou požadoval americký prezident Harry S. Truman.

13. 2. 1945 Rudá armáda dobyla maďarské hlavní město Budapešť.

14. 2. 1945 byla poprvé v průběhu 2. světové války bombardována Praha.

14. 2. 2005 byl spuštěn internetový video portál YouTube.

19. 2. 1955 se narodila herečka Jana Paulová.

20. 2. 1925 se narodil Robert Altman († 20. listopadu 2006), americký herec, scénárista a režisér (film MASH).

21. 2. 1885 byl otevřen Washingtonův monument. (obr. 8)

21. 2. 1975 – skandál Watergate: Aféra presidenta Nixona vedla k odsouzení a uvěznění bývalého generálního prokurátora US Johna N. Mitchella a úředníků z Bílého domu H. R. Haldemana a Johna Ehrlichmana.

21. 2. 1995 Steve Fossett se stal první osobou, která přeletěla samostatně Tichý oceán v balonu.

23. 2. 1455 zahájil Johannes Gutenberg masové tištění tzv. Gutenbergovy Bible, první Bible, která se na světě objevila ve větší sérii.

23. 2. 1965 se narodila Helena Suková, česká tenistka, bývalá světová jednička ve čtyřhře, držitelka 14 Grand Slamů (vše ve čtyřhře). (obr. 9)

23. 2. 1685 se narodil hudební skladatel Georg Friedrich Händel († 14. dubna 1759).

24. 2. 1775 se narodil Matěj Kopecký, český loutkový divadelník a národní buditel († 3. července 1847).

24. 2. 1955 se narodil Steve Jobs, americký podnikatel, zakladatel společnosti Apple Computer († 5. 10. 2011).

25. 2. 1965 byl Josef Beran (arcibiskup pražský a primas český v letech 1946–1969) jmenován v Římě kardinálem. Byl politickým vězněm nacismu i komunismu, poslední roky života strávil v Římě.

26. 2. 1935 britský inženýr Robert Watson-Watt poprvé vyzkoušel na poli nedaleko vesnice Upper Stowe radar, o den dříve připravili antény. Druhý den ráno za přítomnosti ministerského úředníka a fyzika Alberta Roweho čekali přilet letounu, který pro experiment zapůjčilo královské letectvo. Jednalo se o stroj Handley Page Heyford. Experiment byl úspěšný.

26. 2. 1995 zkrachovala nejstarší investiční banka v Británii Barings Bank – díky jednomu investičnímu bankéři.

27. 2. 1855 se narodil český malíř Jakub Schikaneder († 15. listopadu 1924). (obr. 10)

28. 2. 1525 byl během Cortézova pochodu do Hondurasu popraven poslední aztécký panovník Cuauhtémoc.

28. 2. 1965 se narodil Jiří X. Doležal, český novinář a fotograf.

KJÓTSKÝ PROTOKOL

Dokument, v němž se státy zavazují snížit emise šesti hlavních skleníkových plynů (je součástí Rámcové úmluvy OSN o klimatických změnách). Vstoupil v platnost 16. 2. 2005. Svůj název získal protokol podle japonského města Kjóto, ke byl již v roce 1997 dojednáán. Odstup mezi rokem dojednání a vstupem v platnost byl dán především jednou z podmínek platnosti – ratifikace tolika státy, aby jejich podíl na celosvětových emisích skleníkových plynů byl alespoň 55%. Mnohé státy ale ratifikaci protokolu odkládaly, protože ruku v ruce s ní musely přijmout opatření omezující vlastní průmysl a investovat nemalé prostředky do modernizací a energeticky úsporných technologií.

Vstup protokolu v platnost byl výrazně ohrožen zejména vyčkávaním USA a Ruska. USA ratifikaci nakonec odmítly, Rusko k ní ale v roce 2004 přistoupilo. Naopak Kanada od něj v roce 2011 odstoupila jednak z ekonomických důvodů (hrozící miliardové sankce) a také proto, že její představitelé považovali protokol za nesmyslný bez účasti USA, Číny, Indie a dalších výrazných producentů skleníkových plynů. Protokol má platit do roku 2020, od tohoto roku se počítá s novou úmluvou.

PIONÝŘI FOTIT UMÍ II

Na stranách 10 a 11 jste si mohli přečíst o fotografické soutěži Pionýrského Sedmikvítku známé pod jménem Clona a především jste se mohli pokochat vítěznými snímky. Povedených fotek bylo ale v soutěži mnohem víc! Alespoň některé z nich vám přinášíme na této straně, bohužel ani sem se nevejdou všechny, protože – jak říká titulky – pionýři opravdu fotit umí...

